

STUDIEVOORTGANG WORDT MAATSTAF BIJ BEKOSTIGING

Universiteiten en hogescholen moeten worden betaald voor elke student die een bepaald onderdeel van de studie met succes heeft afgerond. Dat maakt het gemakkelijker om meer variatie in de duur van de opleidingen aan te brengen. Ook kan hiermee worden voorkomen dat de universiteiten en hogescholen op hun geld moeten wachten tot de student het eindexamen heeft gehaald.

Dat schrijft minister Ritzen in een reactie op het advies van het organisatiebureau Deloitte, Van Dien, Van der Torn en Buningh. In januari stelde dit bureau voor om het hoger onderwijs voortaan te bekostigen op basis van een vast bedrag per afgestudeerde. De bedoeling van dat advies was om tot een aanzienlijke vereenvoudiging te komen ten opzichte van de rekenmodellen die nu gehanteerd worden voor de vaststelling van de rijksbijdrage aan de universiteiten en hogescholen. In het hoger beroepsonderwijs is het jaarlijkse budget thans afhankelijk van het aantal aanwezige studenten. Het budget van het wetenschappelijk onderwijs is daarentegen aan een vast plafond gebonden. De verdeling hiervan over de afzonderlijke universiteiten geschiedt aan de hand van een kluwen van onderling afhankelijke modellen, die zelfs door de meest betrokkenen onbegrijpelijk worden geacht.

De voorstellen van het organisatiebureau worden door minister Ritzen in grote lijnen onderschreven, maar hij wil een aantal 'verfijningen' aanbrengen. Ritzen is evenals het bureau van mening dat de financiering van het hoger onderwijs voortaan gebaseerd moet zijn op daadwerkelijk geleverde en meetbare prestaties. Volgens Deloitte c.s. moest dat het aantal uitgereikte eindexamen's zijn, maar de minister vindt dat de universiteiten en hogescholen dan te lang op hun geld moeten wachten. Hij stelt voor om steeds een vergoeding te geven nadat studenten een bepaald deel van de studie met goed gevolg hebben afgerond. Hoe de studie moet worden opgedeeld laat de bewindsman echter nu nog in het midden.

Vooraf universiteiten en hogescholen die snel groeien zijn hierbij gebaat, omdat de bijbehorende hogere vergoeding eerder wordt uitbetaald dan wanneer gewacht wordt tot het afstuderen. Vol-

gens Ritzen heeft zijn benadering nog een ander voordeel. De opdeling van de studie in 'bekostigingseenheden' maakt het gemakkelijker om variaties in de cursusduur aan te brengen. Hetzelfde systeem zou namelijk voor langere en voor kortere opleidingen bruikbaar worden.

Een belangrijk verschil met het advies is ook dat Ritzen in principe het wetenschappelijk onderwijs dezelfde vergoedingen wil geven als het hoger beroepsonderwijs. Hij denkt dat dit in de praktijk geen achteruitgang voor de universiteiten hoeft te betekenen. Wat de universiteiten eventueel minder ontvangen aan onderwijsvergoeding, zal gecompenseerd worden in hun onderzoekvergoeding. Het wetenschappelijk onderzoek kent een afzonderlijk bekostigingssysteem.

Wel wil Ritzen het door Deloitte c.s. gemaakte onderscheid handhaven tussen dure en goedkopere studierichtingen. Er zullen dus twee verschillende prijsniveaus ontstaan, een hoog niveau voor de sectoren Natuur, Techniek en Gezondheidszorg en een lagere prijs voor de sectoren Economie, Gedrag en Maatschappij, Recht, Taal en Cultuur - ongeacht de vraag of om wo- of hbo- sectoren gaat.

Jos Dohmen/HOP

D66 de favoriete studentenpartij

Ruim 27 procent van de RL-studenten, die bij de gemeenteraadsverkiezingen volgende week woensdag hun stem willen uitbrengen, zijn van plan die stem aan D66 te schenken. De partij is daarmee veruit de populairste. De overige lijsten volgen op flinke afstand: het CDA haalt 19,3 procent van de studentenstemmen, de PvdA 16 procent, Groen Links 14 procent, de VVD 13,2 en de overige partijen (lokale partijen vooral buiten Maastricht) krijgen samen 10,3 procent. Veel studenten (bijna tien procent) weten nog niet waarop ze gaan stemmen en bijna twintig procent is helemaal niet van plan naar het stemlokaal te gaan.

Dat blijkt uit een opiniepeiling, die wij afgelopen vrijdag en maandag hebben gehouden. Daarvoor zijn 342 van de 5700 RL-studenten ondervraagd. Ruim de helft van hen stond ingeschreven in de gemeente Maastricht, de rest in een andere gemeente. Uit de antwoorden blijkt dat de interesse van studenten voor gemeentepolitiek niet groot is. Meer dan de helft van de ondervraagden zegt geen belangstelling te hebben voor politiek op gemeentelijk

	PvdA	CDA	VVD	D66	Gr. Links	Overige
Geneeskunde	11,3	15,1	9,4	32,1	17,0	15,1
Gezondheids- wetenschappen	20,0	16,4	5,5	27,3	21,8	9,1
Recht	25,0	23,8	12,5	20,0	12,5	6,3
Economie	3,6	20,0	25,5	32,7	5,5	12,7
Totaal RL	16,0	19,3	13,2	27,2	14,0	10,3

De keuze van 243 studenten, uitgedrukt in percentages.

niveau. Toch wil bijna tachtig procent op 21 maart zijn stem gaan uitbrengen. Gemeten naar faculteiten blijken de politieke voorkeuren vrij homogeen te zijn verdeeld over de faculteiten geneeskunde, gezondheidswetenschappen en rechten. Alleen de economische faculteit springt er duidelijk uit met een zeer lage score voor de linkse partijen Groen Links en de Partij van de Arbeid en een hoge score voor de liberale partijen D66 en VVD.

Tijdens de enquête hebben wij de studenten ook gevraagd een kwalificatie te geven van hun politieke opvattingen in termen van 'links' en 'rechts'. De overgrote meerderheid van de ondervraagden blijkt 'gematigd links' of 'gematigd rechts' te denken. Niemand zegt extreem

rechtse opvattingen te hebben, terwijl vier ondervraagden zeggen 'extreem links' te zijn. Als we de scheidslijn leggen tussen gematigd links en gematigd rechts, dan behoort 56 procent tot links en 36 procent tot rechts. De aanduiding 'midden' hebben we gezien de betrekkelijk geringe omvang van de steekproef bewust vermeden. Opvallend is dat veel CDA- en VVD-kiezers zich beschouwen als 'gematigd links'. Vijf procent heeft helemaal geen politieke ideeën en 2,5 procent wil per se tot het midden gerekend worden, ook al behoorde dat antwoord niet tot de mogelijkheden. Voor meer details over de enquête verwijzen wij naar de pagina's 9 en 10.

Jacques Herraets

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 26, 15 maart 1990

Inhoud

Pagina 3

Onder curatele

Twee jaar is er onderhandeld en geschaafd om een 'liëringsovereenkomst' van de RL en het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg tot stand te brengen. Nu ligt er een concept, waaruit blijkt waarom het zo lang heeft moeten duren. Het SHC is flink de duimschroeven aangedraaid. Het instituut zal zich moeten conformeren aan de praktijken van de universiteit; het zal bijvoorbeeld voor het eerst in zijn bestaan heldere onderzoeksplannen moeten maken.

Pagina 7

Roemenië

"Als je vóór de revolutie een boek van Schopenhauer of Nietzsche in handen kreeg, las je het razendsnel om het meteen weer door te kunnen geven". Ook voordat de nationalebibliotheek in brand gestoken werd, waren boeken een schaars artikel in het land van Ceausescu. Een Nederlands konvooi van zeven vrachtwagens, beladen met onder andere 26.000 boeken, vertrok vorige maand naar Roemenië om ergste leeshonger te stillen. Maar om een boek op je gemak te kunnen lezen ontbreekt het nog altijd aan kopieerapparaten.

Pagina 11

Autist

Twee studenten van de faculteit Gezondheidswetenschappen hebben een scriptie geschreven over de problemen die opdoemen bij het opgroeien van autistische kinderen. Ze deden dit op verzoek van de Nederlandse vereniging voor autisme en aanverwante contactstoornissen, een oudervereniging die in 1978 werd opgericht. Autisme werd pas in 1943 'ontdekt' en nog steeds stuiten ouders van autisten op veel onbegrip in hun omgeving.

SOCIAAL HISTORISCH CENTRUM KOMT ONDER CURATELE

Na langdurige onderhandelingen is er eindelijk overeenstemming bereikt over de manier waarop het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHC) aan de RL 'gelieerd' zal worden. Het resultaat is dat het SHC zich vergaand zal moeten conformeren aan de gebruikelijke gang van zaken binnen de universiteit. Voortaan zal de begroting moeten voldoen aan universitaire normen, en hetzelfde geldt voor de wijze waarop het onderzoek moet worden verantwoord. Op dat terrein golden bij het SHC geen of zeer onduidelijke normen.

De nauwere samenwerking tussen universiteit en SHC is een gevolg van het beleid van de minister van onderwijs met betrekking tot de para-universitaire instituten. Hun werd in 1987 te verstaan gegeven dat zij aansluiting moesten zoeken bij universiteiten of centrale wetenschapsorganisaties. De gelden zouden voortaan niet meer rechtstreeks, maar via die instanties naar de instituten vloeien. Het SHC koos voor een band met de RL, die daar niet overmatig enthousiast over was maar toch ook geen afwijzende houding wenste aan te nemen. Wel werd grote nadruk gelegd op de voorwaarden die aan samenwerking gesteld zouden moeten worden. Zo waren vooral de historici binnen de faculteit der algemene wetenschappen beducht voor de mogelijkheid dat deze ogenschijnlijkke uitbreiding van het historisch-wetenschappelijk potentieel van de RL hen vatbaarder voor bezuinigingen zou kun-

nen maken. Ook vreesde men een negatieve uitstraling van de verre van smetloze naam van het SHC in wetenschappelijke kring. Een en ander heeft nu geleid tot een conceptovereenkomst waarin het SHC, dat ook nog geld van provincie en gemeente ontvangt, stevig aan banden wordt gelegd. Zo zal het SHC zijn begroting, jaarrekening en jaarverslag voortaan volgens RL-richtlijnen moeten opstellen en laten goedkeuren. Voor de begroting is een afwijkend regime niet uitgesloten, maar ook daarvoor is goedkeuring van de universiteit noodzakelijk. Betekenen deze vereisten al de nodige aanpassingen aan de kant van het SHC, zeker geldt dat ook voor de expliciete voorwaarden die de RL heeft verbonden aan haar nieuwe status als doorgeefluik van de subsidiegelden. Het SHC zal bijvoorbeeld onderzoeksplannen op moe-

ten gaan stellen, zowel voor de lange (vijf jaar) als voor de korte termijn (jaarlijks). Tot nu toe beweerde het instituut wel over dergelijke plannen te beschikken, maar ontbrak daarvan elk schriftelijk bewijs. Wat er in het verre maar ook recente verleden aan onderzoeksverslaggeving naar buiten kwam, was meestal in zeer algemene en veelal nietszeggende termen verrat. Bovendien was het staande praktijk om dezelfde onderzoeksresultaten in verschillende jaren mee te tellen en zo een indruk van grote productiviteit te wekken. Een en ander werd mogelijk doordat het SHC -als het zo uitkwam- in jaren van veertien maanden rekende, zodat er voortdurend overlapping optrad. De RL heeft nu bedongen dat de onderzoeksplannen "qua samenhang, realiteitsgehalte en detaillering" (precies die punten waaraan het bij het SHC tot op heden heeft ontbroken) aan de universitaire criteria moeten voldoen. Een ander punt van zorg binnen de RL betrof de toegankelijkheid van het archiefmateriaal dat het SHC op het terrein van de regionale sociale geschiedenis verzamelt. Ondanks de bezwering van de zijde van het SHC dat er met de toegankelijkheid niets mis is, vonden de universitaire onderhandelaars het toch nodig expliciet vrije toegang te bedingen, behoudens beperkingen die wettelijk of door overeenkomst (zijn) ontstaan.

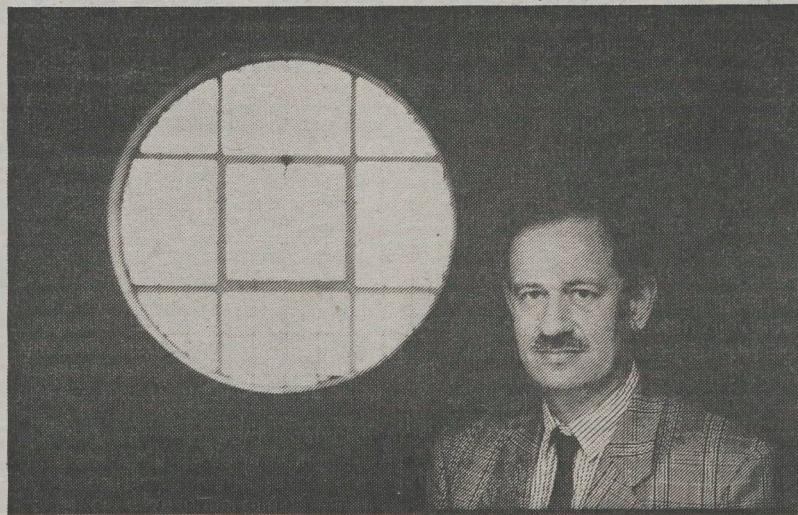
Sluitstuk van de conceptovereenkomst is de bepaling dat de RL het recht heeft om de voor het SHC bestemde middelen te blokkeren zodra dit instituut zijn verplichtingen niet behoorlijk nakomt.

Wammes Bos

Kwartiermaker van MARC vertrekt naar Sphinx

Als het beoogde onderzoeksinstituut op het gebied van de accountancy, het MARC (Maastricht Accounting and Auditing Research Center), al ooit gerealiseerd wordt, zal dat zijn zonder prof. dr. Jan van de Poel als hoogleraar-directeur. Van de Poel wordt per 1 augustus aanstaande opgenomen in de Raad van Bestuur van de NV Koninklijke Sphinx. In hoeverre hij nog aan de economische faculteit verbonden zal blijven is onduidelijk, maar het is in ieder geval niet aannemelijk dat hij tegelijkertijd directeur van een onderzoeksinstituut zal kunnen zijn.

Van de Poel zelf weigert om ten overstaan van dit blad zijn stap toe te lichten of opheldering te geven over zijn plannen. Niettemin lijkt zijn (gedeeltelijke?) vertrek ingegeven door de tegenslagen die zijn initiatief tot nu toe getroffen hebben. Vorig jaar zomer diende Van de Poel zijn voorstel voor de oprichting van MARC via het college van bestuur ter subsidiëring bij de provincie in. In het kader van het PNL-stimuleringsbeleid werd van het provinciale bestuur een kleine twee miljoen gulden verlangd. De vakgroep en faculteit van Van de Poel waren echter onkundig van zijn initiatief, en bleken in een later stadium hooglopende bezwaren tegen het plan en het eigenmachtig optreden van Van de Poel te koesteren. Het was dit gebrek aan facultaire steun dat er vervolgens voor zorgde dat de provincie de besluitvor-

Prof. dr. Jan van de Poel (foto Franco Gori)

ming over de subsidie aan het MARC uitstelde totdat duidelijk zou zijn hoe de interne verhoudingen lagen. Inmiddels hebben binnen de faculteit allerlei (minder ambitieuze) varianten van het plan gecirculeerd, maar is er nog geen definitief voorstel op de agenda van de facultaire organen beland. Ook bij de provincie heerst daarom voorlopig absolute windstilte. Of het vertrek van Van de Poel de doodsteek voor het MARC is valt niet te beoordelen. Zijn naaste collega, de (parttime) hoogleraar accountancy drs. A. Schilder, neemt de situatie nogal lachend op en wijst vooral op het feit dat de onderzoekspanning op zijn vakgebied binnen de faculteit alleen maar groeit, met of zonder MARC. Op de precieze gevolgen van het voortijdige afscheid van de beoogde directeur heeft

hij nog geen zicht. Volgens faculteitsdecaan prof. Beek is het MARC-initiatief niet van de baan, maar wacht het faculteitsbestuur nu op een voorstel van Van de Poel. "Als het boegbeeld verdwijnt moet je iets doen", verklaart Beek. Bovendien wacht men even af wat de plannen van minister van onderwijs Ritzen rond de zogenoemde 'graduate schools' te betekenen hebben en wat de consequenties kunnen zijn voor een instituut als het MARC. Wil het plan echter nog in aanmerking komen voor PNL-subsidie, dan zal de besluitvorming niet te lang op zich moeten laten wachten. Dit jaar is definitief de laatste keer dat er nog PNL-gelden worden verdeeld.

Een vlamme oproep

Een kolom als deze is, zo leert de ervaring, voor van alles te gebruiken. Laat ik mij, in het zicht van de gemeenteraadsverkiezingen, onthouden van commentaar op het kersverse PvdA-bewindsliden-op-onderwijs-duo, die geen gelegenheid onbenut laten om in vreemde talen van zich te doen spreken. De helft van hun uitspraken hebben ze inmiddels moeten herroepen en de andere helft is van een ontwapende aandoenlijkheid. Leest u er het bevlogen duet in de Volkskrant van 10 maart maar op na.

Wallage: "Als Jo in de kamer zegt dat we er internationaal gezien helemaal niet gek voor staan met het onderwijs, dan is dat een positief geluid, dat we lang niet hebben gehoord." Ritzen: "Er is niet op alle fronten heel veel ruimte, maar toen ik voor deze post werd gevraagd, was ik zeer verguld dat ik zoiets mag doen in een tijd waarin er wat mogelijkheden zijn."

en
Wallage: "Het beeld van de twee noeste werkers in een kamer op het departement die het allemaal wel even regelen, moet verdwijnen. We doen het met zijn allen. Dat is een iets bescheidener invalshoek dan dat wij hier en groots en meeslepend zullen leven."

Onderwijsmensen doen het met z'n allen, aio's op een studiebeurs met bijbetaling voor de onderwijsuren. De goede Deetman, die zich in zijn beste dagen onder het eierstruif moest uitwerken, zal op zijn kamervoorzittersstoel wel eens groots en meeslepend tandenknaarsen.

Nee, dan de Glasnost aan de Jeker waarmee U-raadvoorzitter Hilderink (die Franco Gori mag van mij een prijs krijgen) de headlines van ons lijfblad haalde: er moest maar eens meer openheid in de bestuurscultuur van deze universiteit komen. Hij wordt werkelijk op zijn wenken bediend. Als Ad Geers zich, in een portrettering die er borg voor staat dat een belangrijk deel van zijn potentiële aanhang zich voorgoed van hem afwendt, transparant naar buiten profileert op een plaats waar slechts lange kiezers hem ten koste van een stijve nek kunnen ontwaren haast bijna het hele College van Bestuur zich om daarover de staf te breken. "Dan moet je als instelling natuurlijk affiches van alle partijen op gaan plakken." Natuurlijk, allemaal met het portret van Geers erop. Kunnen we hier in de tuin van Ts53 niet een postmodern publikatiebord voor oprichten en dat 'smiddags om 15.30 uur door Bonke feestelijk laten onthullen?

Eigenlijk wil ik het dus helemaal niet over de landelijke of plaatselijke politiek hebben, maar wil ik een oproep plaatsen. De door Philipsen verbrede gedachte, dat er van deze universiteit zo weinig uitgaat op het gebied van de lokale cultuur, kan met één klap worden ontzenuwd als wij ons zondag 18 maart 1990 massaal naar de Stadsschouwburg begeven om voor een habbekrats lid te worden van de Vereniging Literaire Activiteiten Maastricht. Al om 10 uur kan men een life uitzending van de Omroep Limburg en daarna een literaire brunch bijwonen, allemaal met veel schrijvers en dichters. Bij die gelegenheid wordt aan de dichter Frans Budé zelf het Maastrichtse boekenweekgeschenk - het episch gedicht 'Reiziger' - aangeboden. 's Middags gonst de schouwburg van literaire activiteiten voor jong en oud: van schrijfcursussen tot literaire wandelingen, van boekdrukkunst tot leesclub. Bekende Maastrichtenaars, onder wie onze eigen Greep en Bonke, inderdaad, lezen voor uit hun lievelingsboek. Van 20.00 tot 22.30 uur vindt de Rim-ram in de Redoute plaats, waar afgewisseld met historische opnames van een soortgelijke happening in de zestiger jaren, een tiental Limburgse dichters uit eigen werk voorleest. Het geheel vindt zijn bekroning in een Maastrichts boekenbal, eveneens in de Schouwburg, tot in de kleine uurtjes.

En als u de schouwburg om welke reden dan ook misloopt, dan is op de openbare bibliotheek tegen aanschaf van een abonnement of in de Maastrichtse boekhandel tegen aanschaf van een zeker bedrag aan boeken het Maastrichtse boekenweekgeschenk verkrijgbaar. Daarbij is ook informatie beschikbaar over de Vereniging Literaire Activiteiten Maastricht, waar u dan alsnog lid van kunt worden.

Laten we het nog een keertje met z'n allen doen, en ditmaal groots en meeslepend. Met vuur en VLAM de vlam erin!

Frans van Wijmen

WO en HBO mogen buit van OV-jaarkaart delen

De extra middelen die minister Ritzen dit jaar beschikbaar stelt voor het hoger onderwijs zullen gelijk verdeeld worden tussen het wetenschappelijk en het hoger beroepsonderwijs. Binnen het wetenschappelijk onderwijs zal het geld ten goede komen aan de vorming van onderzoekscholen en aan de huisvesting van buitenlandse docenten en studenten.

Deze afspraak heeft minister Ritzen maandag gemaakt met vertegenwoordigers van de universiteiten en hogescholen. De extra middelen voor het hoger onderwijs waren reeds toegezegd in het regeerakkoord. Het gaat om geld dat beschikbaar komt door de invoering van een OV-jaarkaart voor studenten.

Vooruitlopend op de invoering van de OV-kaart (per augustus volgend jaar) komt in 1990 een bedrag vrij van maximaal 63 miljoen gulden. Daaraan wil Ritzen nog dit jaar een eenmalige bestemming geven. Vanaf 1991, als duidelijk is geworden hoeveel de invoering van de OV-kaart werkelijk heeft opgeleverd, zal naar een structurele besteding worden gezocht.

De universiteiten kunnen samen rekenen op de helft van de extra middelen. Daarvan wordt weer de helft, dus maximaal zo'n 15 miljoen, aangewend voor de snelle vorming van onderzoekscholen ('graduate schools'). Ritzen hoopt over niet al te lange tijd een advies te ontvangen van een speciale commissie die zich met de vormgeving van de onderzoekscholen bezig houdt. Men mag verwachten dat de scholen zullen groeien vanuit universitaire onderzoekskernen die nu reeds als 'zwaartepunt' zijn erkend. De eerste financiële injectie zou

bijvoorbeeld gebruikt kunnen worden voor de aanschaf van apparatuur voor deze topresearch.

Een even groot bedrag mogen de universiteiten uitgeven aan activiteiten op het gebied van de internationalisering. Hierbij wordt gedacht aan een eenmalige injectie ten behoeve van huisvesting van buitenlandse studenten en 'visiting professors'.

Het aandeel van het hoger beroepsonderwijs in de extra middelen zal eveneens voor de helft worden uitgegeven aan internationalisering. Over de besteding van het overige geld heerst er nog een verschil van mening tussen de HBO-raad en minister Ritzen. De HBO-raad heeft maandag aangekondigd dat men voor de afgestudeerden van de hogescholen een paar 'professional schools' wil opzetten, min of meer naar analogie van de graduate schools in het wetenschappelijk onderwijs. Het gaat om multidisciplinaire, kennisintensieve beroepsopleidingen voor een beperkte groep studenten. Deze professional schools zouden met het extra geld gestimuleerd moeten worden.

Ritzen toonde zich echter niet erg gecharmeerd van het idee van de professional school. De suggestie van de HBO-raad dat afgestudeerden ervan de Master-titel zouden mogen voeren, wijst volgens de minister op een ongewenste 'overlap' met het wetenschappelijk onderwijs. Verder ziet Ritzen grote overeenkomsten met de reeds bestaande tweede-fase beroepsopleidingen, terwijl het de bedoeling is dat dergelijke opleidingen door het afnemende bedrijfsleven en niet door de overheid worden gefinancierd.

Jos Dohmen/HOP

In het kader van het 200-jarig bestaan van de Stadsschouwburg in Maastricht is nu ook onze bonbon als beste geselecteerd

Friandises

Chocolatier

De vermaarde pralines van Maastricht

Wycker Brugstraat 55, Maastricht

Aio's verbolgen over uitspraken Ritzen

Het Landelijk AIO-Overleg is zeer verbolgen over de uitlating van minister Ritzen dat de assistenten-in-opleiding eigenlijk als studenten moeten worden beschouwd, en niet als werknemers van de universiteit. Volgens LAIOO-voorzitter Jeroen Doornik is de minister kennelijk niet bekend met de realiteit, noch met de wetgeving ten aanzien van het wetenschappelijk onderwijs.

Doornik zei dit naar aanleiding van een interview met minister Ritzen, dat vorige week in *Observant* is gepubliceerd. Daarin stelde de bewindsman dat de facto de aio grotendeels student is en dat hij daarom geneigd was eerder minder dan méér salaris te geven. 'Ik weet niet hoe het stelsel zich gaat ontwikkelen,' zo zei Ritzen, 'maar misschien moeten we de aio's toch maar weer een gewone student-status geven, met studiefinanciering en een aparte extra vergoeding voor de uren dat hij zelf onderwijs geeft.'

Volgens LAIOO-voorzitter Doornik was deze uitlating een 'onhandige poging' van de minister om de publieke opinie te beïnvloeden, aangezien het interview samenviel met een kort geding dat de aio's tegen Ritzen hadden aangespannen. In dit geding, dat vorige week vrijdag diende voor de president van de Haagse rechtbank, eist het LAIOO het ongedaan maken van de kortingen die op het salaris zijn aangebracht omdat de aio's naast hun werk ook onderwijs volgen.

'Als oud-hoogleraar zou Ritzen als geen ander behoren te weten dat de aio's als promovendi bezig zijn met het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en

het géven van onderwijs,' aldus de voorzitter van het LAIOO. Het idee van Ritzen om de aio's weer een gewone student-status te geven, getuigt volgens Doornik van 'een beperkte visie'. 'Als dit wordt uitgevoerd, zou dat de nekslag betekenen voor de promotie. Ik vind dat de minister hierover eerst maar eens met ons moet komen praten.'

Voor de Haagse rechtbank vrijdag bestreed de advocaat van het LAIOO, mr. J. de Koning, de rechtmatigheid van de kortingen die op de aio-salarissen worden aangebracht. In het eerste jaar van de aanstelling bedraagt die korting 45 procent, wat afloopt tot 15 procent in het vierde en laatste jaar. Het argument hiervoor, namelijk de hoeveelheid onderwijs die de aio's in de loop der jaren zelf ontvangen, mist volgens De Koning elke juridische grond. De kortingen zouden uitsluitend om bezuinigingsredenen zijn aangebracht.

De Koning vond ook dat de slechte kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding die de aio's krijgen geen enkele korting op hun salaris rechtvaardigen. Maar volgens de advocaat van de minister, mr. J. de Wijkerslooth, richt het LAIOO die klacht aan het verkeerde adres. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het opleidingsplan van de aio's ligt bij de universiteitsbesturen en niet bij Ritzen. De Wijkerslooth vond dat de wettelijke regeling van de aio-salarissen niet mag worden afgezworen omdat een onderdeel daarvan niet wordt uitgevoerd.

Rechter Porthéine doet op 23 maart uitspraak.

Jos Dohmen/HOP

Minister wil Europese afspraken voor tweede geldstroom

Minister Ritzen vindt dat de tweede geldstroom - dat zijn de onderzoeksmiddelen die via intermediaire organisaties als NWO worden verdeeld - moet kunnen worden gebruikt voor investeringen in wetenschappelijk onderzoek dat in het buitenland wordt uitgevoerd. Hij wil daarover, op basis van wederkerigheid, afspraken maken met een aantal Europese landen.

De minister zei dit maandag tijdens het overleg met de Tweede Kamer over het wetenschapsbeleid voor de jaren negentig. De hoofdlijnen van dit beleid heeft Ritzen overgenomen uit de nota 'Zicht op een nieuw onderzoekslandschap', die door zijn ambtsvoorganger Deetman is opgesteld.

Volgens de bewindsman zal er in de komende jaren nog het nodige verbeterd moeten worden aan de infrastructuur van het Nederlands wetenschappelijk onderzoek. Een van de stappen daartoe is al volop in discussie, namelijk de oprichting van onderzoekscholen (graduate schools). In dergelijke scholen wordt de opleiding van onderzoekers gekoppeld aan het verrichten van toponderzoek. Voor de oprichting ervan heeft de minister ongeveer 25 miljoen gulden in het vooruitzicht gesteld.

Maar de bewindsman heeft nog enkele ideeetjes in petto. Eenzelfde bedrag komt namelijk beschikbaar voor de internatio-

nalering van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. Ritzen zei dat hij overweegt om hiermee onder meer een fonds in te stellen waarmee de vestiging van buitenlandse onderzoeksinstituten in Nederland kan worden bevorderd. Het zou moeten gaan om instituten die aansluiten bij sterke onderzoeksgebieden in eigen land.

Verder toonde de minister zich een voorstander van de inrichting van Nederlandse onderzoeksinstituten naar voorbeeld van de Westduitse Max Planck-instituten. Bij de oosterburen worden dergelijke instituten voor een beperkte tijd opgebouwd rond de persoon van een toponderzoeker. Zij worden weer gesloten als de onderzoeksresultaten beneden de verwachting blijven.

Bekend was al dat Ritzen een deel van de onderzoeksmiddelen die nu rechtstreeks naar de universiteiten gaan (eerste geldstroom) wil overhevelen naar de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek. NWO verdeelt die middelen weer over universitaire onderzoeksprojecten die een kwaliteitstoets hebben doorstaan (tweede geldstroom). Nieuw is echter het plan van de minister om een deel van die tweede geldstroom te gebruiken voor onderzoeksprojecten die in het buitenland worden uitgevoerd. Ritzen zei dat hij op den duur graag een internationale tweede geldstroom in EG-verband zag ontstaan. Via de European Science Foundation is daarmee al een eerste stap ondernomen. (HOP/jd)

à point

We hebben geen echte winter gehad dit jaar, en daarom geef ik een recept voor iets dat geen echte winterkost is: oesters met zuurkool, een buitengewoon lekker voorgerecht. De bereiding is minder ingewikkeld dan zij lijkt. De hoeveelheden luiden per persoon. Open een half dozijn Zeeuwse oesters met een oestermes - die met een lang en smal lemmet werkt het best. Zet de punt van het mes in de spitse kant van de schelp, tussen de twee helften, en maak een stekende en daarna wrikken-de beweging. Pas op dat u niet uitschiet, bescherm zonnig de hand die de oester vasthoudt met een doek die een flink aantal malen is dubbelgevouwen. Beweeg het mes langs de randen tot u helemaal rond bent geweest. Snijd dan de oester voorzichtig los van de beide schelpen. Vang het vocht dat eruit loopt op, en filtreer het, bijvoorbeeld door een koffiefilterzakje (dat gaat heel langzaam), of laat het onvermijdelijk meekomende gruis en zand in een nauw vat bezinken. Bewaar de diepste helft van ieder paar schelpen, en was de oesters kort onder de stromende kraan om gruis te verwijderen. Laat ze uitlekken in een zeef en bewaar ze in de koelkast. Snipper een half sjalotje, en breng dat over in een pan samen met een half glas beendroge witte wijn en de helft van het oesternat, dat u voorzichtig overgiert zodat het bezinksel niet meekomt. Kook dit vocht in tot de helft en voeg dan een ons gewone zuurkool toe. Maal verse peper erover, en laat twintig minuten sudderen. Maak intussen rode uien schoon, zet ze op hun kont en snijd ze verticaal door. Snijd er dan haaks op deze snede dunne halve ringen van. Kook die zachtjes in rode wijn even lang als de zuurkool.

Verwarm de oven voor op 240 graden. Zet een bakblik met daarop de schelpen in de oven. Als ze niet recht blijven staan, dan kunt u een truc gebruiken die ook nog voor een spectaculaire opmaak zorgt. Vul daartoe het blik met een laagje grof zeezout, en zet daarin de schelpen. Serveer in dat geval wel het hele bakblik, of gebruik vuurvaste borden die u met zout vult en in de oven zet. Giet het vocht van de zuurkool in een andere pan, en voeg een scheutje wijn aan de zuurkool toe zodat deze niet aanbrandt. Kook het afgietsel samen met de andere helft van het oesternat in tot de helft, en voeg er dan een lepel crème fraîche aan toe. Laat dit zachtjes inkoken tot een dikke saus.

Leg nu enkele slierten zuurkool in de lengte in de voorverwarmde schelpen. Haal de uien uit de wijn en meng er een klein klontje boter door, dan blijven ze hun mooie glans behouden. Arrangeer de uien slierten met hun contrasterende rode kleur onder een hoek op de zuurkoolslierten; een paar zijn genoeg. Leg dan in iedere schelp een oester, en daarop een sliertje saus. Zet de schelpen drie minuten in de oven. Versier de oesters met een paar spikkels cayennepeper of wat kaviaar en serveer ze met roggebrot, boter, en de droogste witte wijn die u kunt vinden. Een Muscadet is ideaal, zowel als ingrediënt als begeleider van dit voorgerecht.

© August Magirus

College komt tegemoet aan wensen van Universiteitsraad

NIEUWE DIENSTENNOTA KIEST VOOR 'CONTRACTMANAGEMENT'

In sneltreinvaart heeft het college een nota over de reorganisatie van de diensten laten vervaardigen die deze keer wel de goedkeuring van de universiteitsraad weg zou moeten dragen. De nota is geschreven naar aanleiding van de kritiek op de vorige versie, die werd geuit tijdens de raadsvergadering van eind februari. Het nieuwe schuilt vooral in de presentatie; inhoudelijk zijn er geen grote veranderingen aangebracht. Wel is duidelijker aangegeven wat het doel van de reorganisatie is en hoe dat doel bereikt moet worden. In dat verband is er sprake van de invoering van contractmanagement. Optimistische gedachten over de termijn waarbinnen de reorganisatie haar beslag had moeten krijgen zijn inmiddels verlaten. Het college erkent dat twee jaar te kort zal zijn, maar geeft geen indicatie voor een realistischer schatting.

taire consequenties. Duidelijker dan voorheen heeft het college in de nieuwe nota aangegeven hoe het is omgesprongen met de adviezen die door verschillende instanties over de eerdere versie zijn gegeven. Ook daarom had de U-raad gevraagd. Of de raad tevreden zal zijn met de argumentatie die het college voor bepaalde keuzes aanvoert, valt te bezien. Ondanks alle omhaal van woorden is het verband tussen de uitgangspunten van de reorganisatie, uitgedrukt in een rijtje criteria, en de specifieke keuzes lang niet altijd helder. De ene keer lijkt het criterium van de flexibiliteit te overwegen (bijvoorbeeld bij de keuze voor drie afzonderlijke kleine eenheden in plaats van één stafgroep), terwijl de andere keer de reductie van het aantal diensten kennelijk de doorslag geeft en samenvoeging als hoogste wijsheid wordt gezien.

Opeen aantal punten heeft het college nu eindelijk knopen doorgehakt. Zo is er definitief gekozen voor het samengaan van de afdeling AO/AA met het Rekencentrum, dit tegen de zin van AO/AA die als zelfstandige eenheid wenste voort te bestaan. De organisatie-adviseurs, nu nog bij AJZ, zullen bij personele zaken worden ondergebracht. Hoe de zaken bij de ambtelijke top van de instelling zullen worden geregeld is nog onderwerp van bespreking. Tot die tijd zal de indeling in twee beheerseenheden (BID en BAD) worden gecontineerd, verklaart het college.

Wammes Bos.

Net als in de oude nota worden twee ondersteunende functies van het dienstapparaat onderscheiden: ten behoeve van onderzoek en onderwijs (het 'primaire proces'), en ten behoeve van het bestuursproces. Meer dan vroeger zullen de diensten zelfstandig moeten opereren, in nauwe afstemming met de wensen van de 'afnemers' van hun 'producten'. Reductie van het aantal diensten tot tien zal de flexibiliteit moeten verhogen en de coördinatieproblemen verminderen. Die stap wordt gezet in de eerste fase van de reorganisatie. Fase 2 behelst een 'cultuurverandering' binnen de diensten, die moet leiden tot kwaliteitsverbetering. Nieuw in deze nota is de keuze voor het

sluiten van dienstverleningscontracten tussen klant en leverancier. Als 'stuuringsmechanisme' zal een vorm van contractmanagement worden ingevoerd, kondigt het college aan. Contractmanagement is al langer in ambtelijke kringen in zwang. Het behelst een van het bedrijfsleven afgekeken systeem waarin afzonderlijke eenheden binnen een organisatie contracten sluiten met de "opdrachtgever" over de geëiste prestaties, de termijn waarbinnen die geleverd moeten worden en de prijs die daar voor staat. Aan de eenheid zelf wordt overgelaten hoe aan de afspraken invulling wordt gegeven. Blijkt aan het eind van de gestelde periode dat de doelen niet gehaald zijn, dan heeft dat veelal budget-

Jos van der Schaft (foto Franco Gori)

Studentenzaken heeft weer een diensthoofd

De dienst studentenzaken beschikt per 1 april weer over een nieuw diensthoofd. Het is drs. Jos van der Schaft, die als studentendecaan voor het Maastrichtse hoger beroepsonderwijs al sinds medio vorig jaar bij de Rijksuniversiteit Limburg is gedetacheerd. Dit in het kader van de beoogde integratie van het studentendecanaat van universiteit HBO. Van der Schaft (40) studeerde in Utrecht sociale pedagogie en was van 1975 tot begin 1989 docent en staffunctionaris bij de Maastrichtse HBO-J-opleiding. In zijn nieuwe functie volgt hij dr. Jan Schrijen op, die, na nog geen jaar diensthoofd te zijn geweest, onverwacht vertrok naar een betrekking buiten de universiteit. Van der Schaft kondigt aan "minimaal vier jaar" te zullen blijven. Hij is wel van plan om het beleid dat door Schrijen "op

de rails is gezet" te consolideren en uit te bouwen. Het gaat daarbij vooral om de reorganisatie van onderdelen van de dienst. Een van de gevolgen daarvan zou een meer 'studentvriendelijk' benadering moeten zijn. Voor studenten zou er een centrale loketfunctie moeten worden gerealiseerd in de hal bij de Lenculenstraat, waar men met de meeste vragen terecht kan zonder meteen naar alle specifieke afdelingen verwezen te worden. Van der Schaft stelt zich tevens voor om de dienstverlening aan de faculteiten te verbeteren, onder andere door voor te zorgen dat de studentenadministratie vlekkeloos verloopt.

Wammes Bos

Nieuwe 'Studentenkrant' voorlopig niet in Maastricht verkrijgbaar

"Waarschijnlijk zal de Studentenkant al in september in Maastricht uitkomen." Al? De Groningse redacteur van het nieuwe periodiek voor 'de' studenten in het wetenschappelijk onderwijs blijkt behept met een wel zeer zonnige kijk op het leven. Ruim een half jaar na de introductie van het nieuwe blad mogen de Maastrichtse studenten hopen voor het eerst een exemplaar onder ogen te krijgen. Daarin staan ze niet alleen; ook Wageningen ligt voorlopig buiten het blikveld van de noordelijke initiatiefnemers.

volgens verspreid te worden door de leden van een bij het ISO (Interuniversitair Studenten Overleg, de kleinere tegenhanger van de LSVb) aangesloten studentenvereniging. In Maastricht en Wageningen ontbreekt tot op heden zo'n vereniging. En als die er al zou zijn betekent dat nog niet dat het blad daar volgende maand dan wel te krijgen is, want daarvoor is voorlopig nog geen geld. Het feit dat de deze week officieel opgerichte Maastrichtse vereniging Dope

zich bij het ISO heeft aangesloten, geeft op dit punt dus nog geen soelaas. Overigens blijkt in Nijmegen het ontbreken van een ISO-club creatiever te zijn opgelost: daar ontvangt men het blad wel, maar dat komt vooral omdat de stad praktisch op de route ligt van Enschedé naar Eindhoven. Of het diepe zuiden het blad ooit te zien krijgt blijft met dat alles dubieus, zegt Born, want als het financieel niet loopt zal het met de zomer wel bekeken zijn. De inkomsten zullen uit de

advertenties moeten komen; per nummer is tien- tot vijftienduizend gulden nodig. Is de Studentenkant een ISO-blaadje? "Absoluut niet", verklaart Born, "de opzet is om een zo breed mogelijk blad uit te geven, goed leesbaar en voor alle studenten. Het ISO verspreidt de kant alleen maar, en dat is een gevolg van de historische relatie die er in Groningen bestaat tussen de lokale ISO-vereniging en de daar reeds vijf jaar uitgegeven

'studentenkant'." Dat is dan ook de verklaring voor het op het eerste gezicht nogal raadselachtige opschrift op het eerste nummer dat het hier om de zesde jaargang gaat. In Groningen is overigens nu het oude blad als apart katern in het nieuwe opgenomen, een voorbeeld dat wellicht ook in de andere steden gevolgd gaat worden, zegt Born.

Maar de hamvraag is natuurlijk: missen de Maastrichtse studenten wat aan deze kant? Het eerste nummer bevat onder meer artikelen over een inzamelingsactie van boeken voor Roemenië, over de studentenbond bij de VU, esperanto, verbouwingen in Leiden, een cursus in Parijs, een studentensporthal in Tilburg, recensies van het nieuwe boekenweekgeschenk en de laatste film met Tom Cruise "in rauw rolstoelsdrama". En, vermoedelijk als tegenwicht tegen het VU-verhaal, toch ook een interview met de nieuwe ISO-voorzitter en een uitgebreide aankondiging van een ISO-congres. Wie hierop zat te wachten mist dus inderdaad iets.

Wammes Bos

Zesde Jaargang, Maart 1990

Uitgever: Stichting Studenteninformatie

Studentenkant

GRATIS LANDELIJK MAANDBLAD VOOR WO-STUDENTEN

Nieuw, gratis, landelijk maandblad voor studenten

Nederland is een nieuw gratis landelijk maandblad voor WO-studenten rijker. De Studentenkant verschijnt tien keer per jaar in tien universiteitssteden in Nederland, in een oplage van 50.000 exemplaren. Het nieuwe medium wil onder meer studenten informeren over hun collega's op andere universiteiten.

In tegenstelling tot de vele universiteitsbladen die Nederland telt, is de Studentenkant een periodiek dat zich uitsluitend richt op universitaire studenten, en niet tevens op wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel van de universiteiten. Verder is het een blad dat geheel geschreven wordt door studenten, die als geen ander weten voor welke onderwerpen studenten zich interesseren.

gegeven in een kwalitatief blad met een hoge informatieve waarde en een uitgesproken landelijk karakter.

Informatiestroom

Het ontbreekt momenteel in Nederland nog aan een landelijk blad, speciaal voor universiteitsstudenten. Een blad dat studenten niet alleen informeert over wat er in hun stad en op hun universiteit gebeurt, maar ook laat

gebeuren in die steden. Het is belangrijk dat studenten zich niet blind staren op hun eigen studierichting en universiteit, maar kennis nemen van ontwikkelingen elders om de eigen situatie beter te kunnen vergelijken en op waarde te schatten. Kwalitatief goed onderwijs kan het snelst en best via vergelijkend onderzoek bereikt worden.

Middelpunt

Uitgangspunt is dat studenten in de artikelen het middelpunt vormen. Vanuit het perspectief van de student wordt geobserveerd en beschreven. Niet alleen bestuurders, maar vooral studenten worden geïnterviewd en geciteerd. De onderwerpen hebben al-

IN DIT NUMMER

• Brabants Dorp

De werkgroep 'Eindhoven Studentenstad' wil de relatie tussen het Brabantse dorp en de studenten verbeteren. De voorzieningen zijn er, de vriendelijkheid opzichte van studenten ontbreekt nog. Verder en vooral moet het imago naar een hoger niveau getild worden. pagina 5

• Huisvesting

De woningnood is groot onder studenten. In Utrecht weigert de gemeente halsstarrig ook maar iets aan dit nijpende probleem te doen. Wonen op een camping wordt normaal. In Leiden dwingen restauratiewerkzaamheden de studenten hun huizen uit. Een klooster biedt uitkomst. pagina 7 en 12

• Parijs

De Franse hoofdstad is duur. Niet alleen voor de toeristen, maar ook voor hen die er studeren. Op het EAP (Ecole Européenne des Affaires) bereidt Rob Verhoeve zich voor op het Europees management. Een impressie van een jaar Parijs. pagina 13

• En Verder

Door Bart Brouwers

Boom-boom

Hockey: een typische studentensport. Dat bleek wel weer uit de samenstelling van het nationale elftal, dat vorige maand in Pakistan met zes studenten en vijf afgestudeerden wereldkampioen werd. Een van hen: Floris-Jan 'boom-boom' Bovelander, student biologie in Leiden. Het strafcornerkanon trof in Lahore maar liefst negen maal doel, waarmee hij topscorer van het toernooi werd. Maar nu zit hij, net als veel van zijn ploeggenoten, weer dagelijks achter de boeken. De verloren tijd inhalen. Om over twee jaar toch nog te kunnen afstuderen. "Mijn studie komt nu weer op de eerste plaats. En als ik een goede baan kan krijgen, zal ik ook direct met top hockey stoppen. Moeiteloos." Het blijft tenslotte een onbetaalde (en zelfs kostbare) tijdsbesteding. (Mare)

Koffie

Vorige week waren er 37 jonge natuurkundigen uit Leningrad een dagje op bezoek bij het kernfysisch versneller instituut in Groningen. Ze vielen van de ene verbazing in de andere, over wat er allemaal mogelijk was in dit Hollandse provinciestadje. Maar wat wil je ook, als op het Leningradse instituut niet eens geld is voor een koffiezetapparaat en waar stiften en kladpapier slechts mondjesmaat geleverd worden. Er is een gebrek aan alles. "Je bent constant in de weer met het verwerven van middelen om iets te kunnen aanschaffen. Dat maakt het moeilijk om je op je werk te concentreren", aldus een van de Sovjet-natuurkundigen. Maar aan de andere kant maakt die situatie je ook wel weer inventief, geeft hij toe. Maar het meest verbaasd is de groep nog wel over het simpele feit dat ze plotseling met 37 man in Groningen staan. "Een dergelijke wetenschappelijke excursie voor mensen tussen twintig en dertig was een paar jaar geleden nog onmogelijk geweest. Iedereen zou om het idee alleen al hebben moeten lachen." (U-Krant)

Impotent

"Mediocere mannen worden moeiteloos hoogleraar, waar buitengewoon begaafde en intelligente vrouwen een slag moeten kunnen leveren om zelfs maar te kunnen promoveren". Aldus de Nijmeegse professor doctor Etty Mulder, al vijf jaar hoogleraar muziekwetenschappen. "En argumenten van 'het gaat toch om de kwaliteit', waar je tot vervelens toe mee wordt beziggehouden, zijn verschrikkelijk afgezaagd. Prof. Mulder heeft de naam lastig te zijn. "Ik ga in de aanval, door steevast het traditionele ter discussie te stellen." Zo zal Mulder bijvoorbeeld alle vrouwelijke hoogleraren met 'professor' aanspreken, en de mannelijke collega's met 'meneer', louter en alleen omdat de mannen haar altijd met 'mevrouw' blijven aanspreken. Mulder is doordrongen van de noodzaak dat vrouwen actief deelnemen in de wetenschap en het denken. "Want die hele technocratie, dat hele monomane denken, dat volstrekt emotionele, verlamde, impotente denken, dat is mannendenken." (KU-nieuws)

Priestertje

De Katholieke Universiteit Brabant heeft een nieuwe studentenpastor: Servaas Bellemakers. Maar in tegenstelling tot zijn voorganger is hij niet door de bisschop gewijd, is hij getrouwd en heeft hij drie "betrekkelijk heidense" kinderen. Maar de bisschop kan gerust zijn: Bellemakers is niet van plan priestertje te gaan spelen. "Ik heb wel wat beters te doen". Wat is dat dan? "Ik ben benieuwd wat mensen, zeker in het studentenmilieu, voor zin in hun leven zien." En de blijde boodschap? "Dat is de afdeling visioenen. De norm is uiteindelijk niet het grote, het geweldige, enzovoorts, maar het kleine, het zwakke, het minste. In een studentenkerk-setting betekent dat dat mensen ook aandacht leren schenken aan hun 'zwakke plekken' en dat ze hun 'ziel' vinden", aldus Bellemakers. (Univers)

Saai

De Vrije Universiteit van Amsterdam is een jaartje geleden begonnen met eigen tv-uitzendingen op de Amsterdamse kabel. Maar nu de proefperiode is afgelopen, heeft de kabelexploitant de VU laten weten voorlopig maar beter alle opnames te staken. Uit een enquête was namelijk gebleken dat de gemiddelde Amsterdammer de VU-uitzendingen maar saai en droog vond. Negen keer is de VU op de tv geweest, met programma's over bijvoorbeeld kankeronderzoek, transsexualiteit en studeren. Doel was de kijkers te informeren over wat zich zoal afspeelt binnen de muren van universiteit en academisch ziekenhuis. Of volgens redacteur Michiel Hoek: "Wij wilden de mensen laten zien waar hun belastinggeld naar toe gaat". De uitzendingen kostten twintigduizend gulden per keer. (Ad Valvas)

Shell

Niet alle studenten gaan tekeer tegen de Nederlandse oliegiëgant met zijn speciale kijk op Zuid-Afrika. Sommigen volgen Shell zelfs precies daar naar toe. Zoals Hélène de Beer uit Amsterdam, die geselecteerd werd uit 1300 gegadigden voor een stageplaats in Kaapstad. De studente-Nederlands hielp een half jaar bij de automatisering van het Shell-hoofdkantoor in die stad. Kans om met zwarten in contact te komen was er aanvankelijk nauwelijks. Tot ze na twee maanden kennis maakte met een meisje uit een zwart township. Die leidde haar rond door het zwarte Zuid-Afrika. "Toen ik uit Kaapstad wegging, had ik nog het idee dat ik er best een paar jaar zou willen werken. Maar als je het land doorreist... dat is heel shockerend." Toch is Hélène blij dat ze is geweest. "Ik heb wat van mijn naïviteit verloren en van mijn geloof in het goede van de mens, maar het heeft me ook veel wijzer gemaakt." (Ad Valvas)

Druppel

Zeven jaar geleden verscheen in de Verenigde Staten het rapport "Een natie in gevaar", bedoeld om te waarschuwen tegen het slechte peil van het Amerikaanse onderwijs. Sindsdien zijn er maatregelen genomen, maar het resultaat daarvan is heel mager, vindt de minister van onderwijs Lauro Cavazos. Na twaalf jaar scholing zijn zes van de tien Amerikanen niet in staat een eenvoudig stuk uit de krant te begrijpen, laat staan hun eigen gedachten behoorlijk op papier te zetten. Om de verschraving van het onderwijs, die onder Reagan rustig door kon woekeren, tot staan te brengen heeft de regering-Bush de begroting voor onderwijs verhoogd van 38 tot 41 miljard dollar. (HBO-Journaal)

Cosa di Franco

Rector magnificus Bonke showde vorige week bij de opening van de RL-souvenirshop dit pikante négligéetje

Kouwetenendokter

'Au is de pijn niet', schrijft Gerrit Kouwenaar, eind vorig jaar bekroond met de grote Prijs der Nederlandse Letteren, in een van zijn gedichten. Pijn is ongrijpbaar, ook al trachten we haar te uiten, uit ons vandaan te spuwen met een geluid dat geen woord is, maar een kleine explosie van adem. De pijn verdwijnt niet uit ons, maar in ons: zij buigt, zij maakt zich klein en trekt zich terug, ergens in de kleine kosmos die wij zijn, op een niet vast te stellen plek. Ook als ze er nog is, weten we dikwijls niet waar zij zich precies bevindt: ze kan zich zelfs ophouden in een afgezette arm of een verdwenen been. De pijn is er altijd, ook als zij slaapt. Soms maakt een ziekte haar wakker.

De pijn lijkt veel op 'het leven': ook dat belichamen wij, ook dat is ongrijpbaar. Dat wij bewegen, groeien en in verval geraken, is het leven niet. Het is er een uiting van. De pijn en het leven hebben veel gemeen met wat ook wel 'de geest' wordt genoemd, 'spiritus', 'pneuma'. Zo viel het mij op, dat de dichter Willem Jan Otten in zijn 'Liedje voor de pijn' over 'pijnwind' spreekt, die waait en verwoest. En in het gedicht 'Op zaal' leert de pijn de zieken 'mee te geven als een halm'. De pijn doet buigen en bewegen, ook in een gedicht van Judith Herzberg, dat 'Geen pijn' heet. Daardoor maakt zij ook 'moe'.

Net als het leven, de kracht achter de levensfuncties, is de pijn ongrijpbaar. J. Bernlef schreef er dit gedicht over. Het heet: 'Een chirurg weet van geen pijn'.

Stuurloos staart hij naar de patiënt hoe de pijn vrij te krijgen los te maken in heldere cesuren wat voor hem onzichtbaar blijft

Hij snijdt in wat zeer zichtbaar is een bloederige troep: de mens in zijn algemeenheid beent hij zorgvuldig uit

Gaaf en glanzend onder de operatielamp restanten van actie: de patiënt is bevrijd van zijn pijn maar hij, het heft in handen hem is zij opnieuw ontsnapt.

Behalve over pijn en leven gaat Bernlefs gedicht misschien ook wel over het analyseren en interpreteren van poëzie. Niet zelden staan ons voor de essentie van het gedicht geen andere woorden ter beschikking dan de versregels zelf. Na de analyse volgt de synthese: het gedicht ligt in geheelde toestand vóór ons. Wij lezen het opnieuw. Het leeft, het beweegt en raakt ons weer. Pijn kun je dat noemen, ontroering, er zijn heel wat termen mogelijk.

Wiel Kusters

24.000 studieboeken uit Nederland overgebracht, nu nog de kopieerapparaten

ROEMENEN KUNNEN NOG STEEDS NIET OP HUN GEMAK EEN BOEK LEZEN

Kinderen, overal kinderen. Ze zwaaien, maken V-tekens en hollen zo snel hun kleine beentjes kunnen met ons busje mee. In elk dorp hetzelfde tafereel. Als we voor een spoorwegovergang stilstaan, worden we door ze overspoeld. Eerst proberen ze "gummi, gummi", dan "bonbon?", gevolgd door "chocolate?". Maar wij hebben verzuimd in Hongarije te hamsteren en zijn aan onze laatste boterhammen bezig. Een stoere DAF 95 wijst ons de weg door de Roemeense laagvlakte tussen Oradea en Timisoara. Stof stuift op; kippen, ganzen, varkens, schapen en honden vluchten de berm in. Alleen boerenkarren remmen ons nog op onze weg naar het Timisoara Polytechnisch Instituut. Aan boord hebben we duizenden en duizenden boeken, bedoeld om de kennishonger van Roemeense studenten te stillen. Het is het resultaat van de inzamelingsactie onder Nederlandse studenten door het Amsterdamse Tweede Wereld Centrum en de studentenorganisatie "Knowledge Transfer Network".

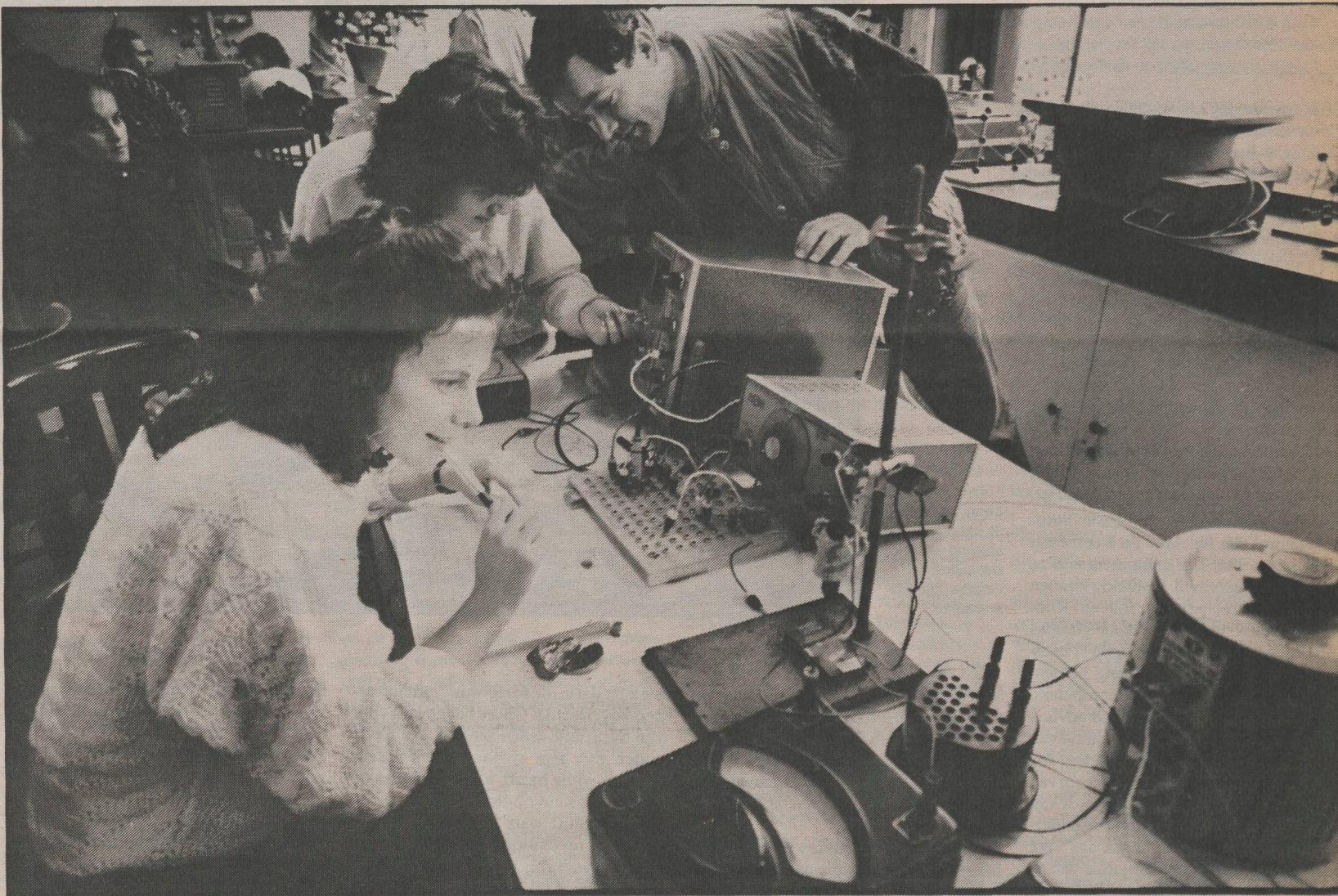
Donderdagmorgen waren we vertrokken uit 's Heerenberg: zeven vrachtwagens sterk, gevuld met medicijnen, babykleden, typemachines en computers. En met studieboeken in Frans, Duits en Engels, een goede 26.000 stuks. Drie busjes vormen het escort. Pas zaterdagmiddag arriveert ons deel van het konvooi, een truck en een klein busje in Timisoara, in het zuidoosten van Roemenië.

Eerste Europese stad

Op het plein van de Overwinning, zoals het grote Operaplein van Timisoara nu heet, branden kaarsen bij geïmproviseerde monumenten van stapels kransen. Nog elke dag worden hier de doden van december herdacht. Groepjes mensen hebben zich gevormd om de politiek van het Front voor Nationale Redding en de aanhoudende dreiging van de Securitate te bespreken. Hier begon het allemaal. Hier durfden de studenten voor het eerst "jos Ceausescu" (weg met Ceausescu) te roepen, toen de Securitate dominee Tokes Laszlo wilde arresteren. De reactie van de kant van de autoriteiten: tien doden en vijf vermisten. Dat was op zeventien december. Een dag later werd de campus van het Polytechnisch Instituut, zeg maar de Technische Universiteit van Timisoara, zonder verklaring door het leger afgesloten en omsingeld. Het was - vervroegd - kerstvakantie. De studenten gingen niet naar hun ouders, maar de straat op. Werktuigbouwstudent Emil Corfu, die nu, zaterdag 24 februari, met ons oploopt, was één van hen. "Op de zeventiende belde ik mijn ouders op: het is oorlog hier, we vechten met het leger op straat. Mijn vader reageerde: dat is onmogelijk, je bent gek. Ik liep met de telefoon naar buiten, je kon het schieten horen. Toen zei mijn vader: je hebt gelijk, ik moet naar je toe komen." Wij steken het Victorieplein over naar de mensa in de buurt. Emils mede-student Sorine Mathei wijst me op de kogelgaten in de statige gevels. In een krant die hij voor me koopt lees ik: "Timisoara de eerste Europese stad, de stad waar de revolutie doorgaat".

Zarathustra

Op de werktuigbouwkunde-faculteit is na onze mensa-maaltijd inmiddels al een groep studenten gearriveerd om de truck uit te laden. Behalve boeken zijn er ook kantoorbenodigdheden voor het Instituut bestemd. In het kantoortje van de studentenbond buigt de Hongaars-Transylvaanse student Zoltan zich over een onwillig stencilapparaat en stuurt een

Natuurkundepracticum aan de universiteit van Timisoara (foto Flip Franssen).

vragende blik in onze richting. Tevergeefs. Emil Corfu heeft tussen van de boeken al een verhandeling over marketing ontdekt. Precies wat hij zocht. "We zijn bezig om het onderwijsprogramma nieuw vorm te geven. We willen een collegecycle over management en marketing opzetten, maar we beschikken nog niet over studieboeken."

Naast marketing-boeken hoopt hij ook nog wat meesters van de westerse filosofie in de kartonnen dozen aan te treffen. "We kennen sinds kort ook een college geschiedenis van de filosofie. Vóór december ben ik alleen naar het eerste filosofie-college geweest. Het was louter Marx, Engels, Lenin, dat de klok sloeg, niets over de Grieken, of Schopenhauer, nog geen woord. Ik deed mijn tentamen en haalde een negen, terwijl ik niets had geleerd. Ik vertelde alleen wat ik van Marx dacht. Als je voor de revolutie een boek over Schopenhauer of Nietzsche in handen kreeg, las je het razendsnel, om het meteen weer door te

geven. Bij mijn opa op zolder vond ik "Also sprach Zarathustra", in een druk uit 1930. Dat was "goud" voor mij. Maar het was in het oude Roemeense alfabet gedrukt. Kon ik het dus amper lezen."

Twika

"s Avonds vallen we met de neus in de boter. Het is feest. De studentenbond werktuigbouwkunde is tegelijkertijd ook vriendenclub, maar Emil verzekert me dat dit het eerste gezamenlijke feest sinds de revolutie is. De studenten zijn gewoonweg te druk geweest met de naweën van de revolutie. Een paar weken eerder gingen ze nog avond aan avond langs de huizen om het preciese dodental van de decemberdagen te achterhalen. In dezelfde straat waar dominee Tokes zijn gemeente heeft, betreden we nu een huurkazerne. In de huiskamer zit de vader van studente Cosmina tv te kijken. Maar als de schuifdeuren opengegaan zijn,

zitten we plotseling in het schemerduister van de party. Aan alles is gedacht. Een getto-blasters schalt westerse en Roemeense hits. Er is twika, de Roemeense variant van wodka, die wij beselect moéten drinken. Er is Roemeens bier, lekker maar moeilijk te krijgen. En er is een uitgebreid scala van vleessalades, die hun oorsprong op de zwarte markt moeten vinden. Behalve bij de drank en hapjes moet ik ook geen schroom voelen de dames in het gezelschap voor een dansje te benaderen, zegt Emil. "Niemand van ons heeft iets met elkaar. We zijn gewoon goede vrienden, meer niet."

Tussen het schuifelen door gesprekken over politiek, "we praten over niets anders". De een na de ander laat me weten bijzonder veel in ons, westerse, systeem te zien. "Ik houd erg van die Engelse woorden: "time is money", verklaart Emils vriend Sorine Andrei met grote stelligheid. Dat wij in het westen ook zo onze problemen hebben lijkt weinig indruk op hem te maken. Onze beslommingen zijn misschien ook wel futiel vergeleken met de lotgevallen van studenten hier. Vrolijk lachend en flirtend beweegt Petrica Tran-dafirescu zich temidden van de feestgangers. Naast student is hij artiest, komiek eigenlijk. Drie jaar geleden werd hij door

betalen. En die hebben we niet. Gelukkig weten de studenten raad. We springen in de "Dacia" van bondsvoorzitter Ovidius en rijden naar de campus van de Polytechnica. Daar bewoont mede-student Dani Posta een studentenflat. En hij maakt - als enige student in Roemenië - deel uit van de districtsraad. Als we op zijn deur kloppen, ligt Dani nog zijn roes van het feest uit te slapen. Snel wordt hem de situatie uitgelegd. Dani gunt zich even de tijd om de "Ballade pour Adeline" op te zetten, zich te wassen en zijn bandplooibroek van moderne snit aan te trekken. Door zijn bestuurswerk heeft hij een bevoorrechte positie; zijn eenpersoons kamer - hoewel haveloos - is daar het in het oog springende bewijs van. Na een stief kwartiertje kunnen we naar het bureau van de districtsraad, de Judetean Consilium Timisoaran, een luxueus ingericht neo-klassiek gebouw waar Dani's indentiteitspas alle deuren voor ons opent. We belanden na wat heen- en weer gedraaf bij de commissaris externe relaties. Dat blijkt een potige knul, die net zijn Engelse les aan het repeteren is. Dani verwisselt het les-bandje voor een bandje country-muziek en duwt de commissaris een papier onder zijn neus. Als hij heeft getekend zijn we 50 liter gratis benzine rijker. Teverden stappen we naar buiten. Op het grasveld voor de

Hulp-programma

Drie uur zondagmiddag wacht ons nog de 600 kilometer naar Boekarest, dwars door de Karpaten. Emil Corfu vergezelt ons, om ons door het Roemeense duister te loodsen en ons daarna wegwijs te maken in de hoofdstad. Voor hem zit er ook een aantrekkelijke kant aan. Wij kunnen hem verenigen met Raluca, de studente bouwkunde in Boekarest, die hij twee weken daarvoor op een studenten-ontmoeting had leren kennen. Over colleges bekommert hij zich niet. "Ach, eerlijk gezegd ben ik sinds de revolutie niet meer naar college geweest."

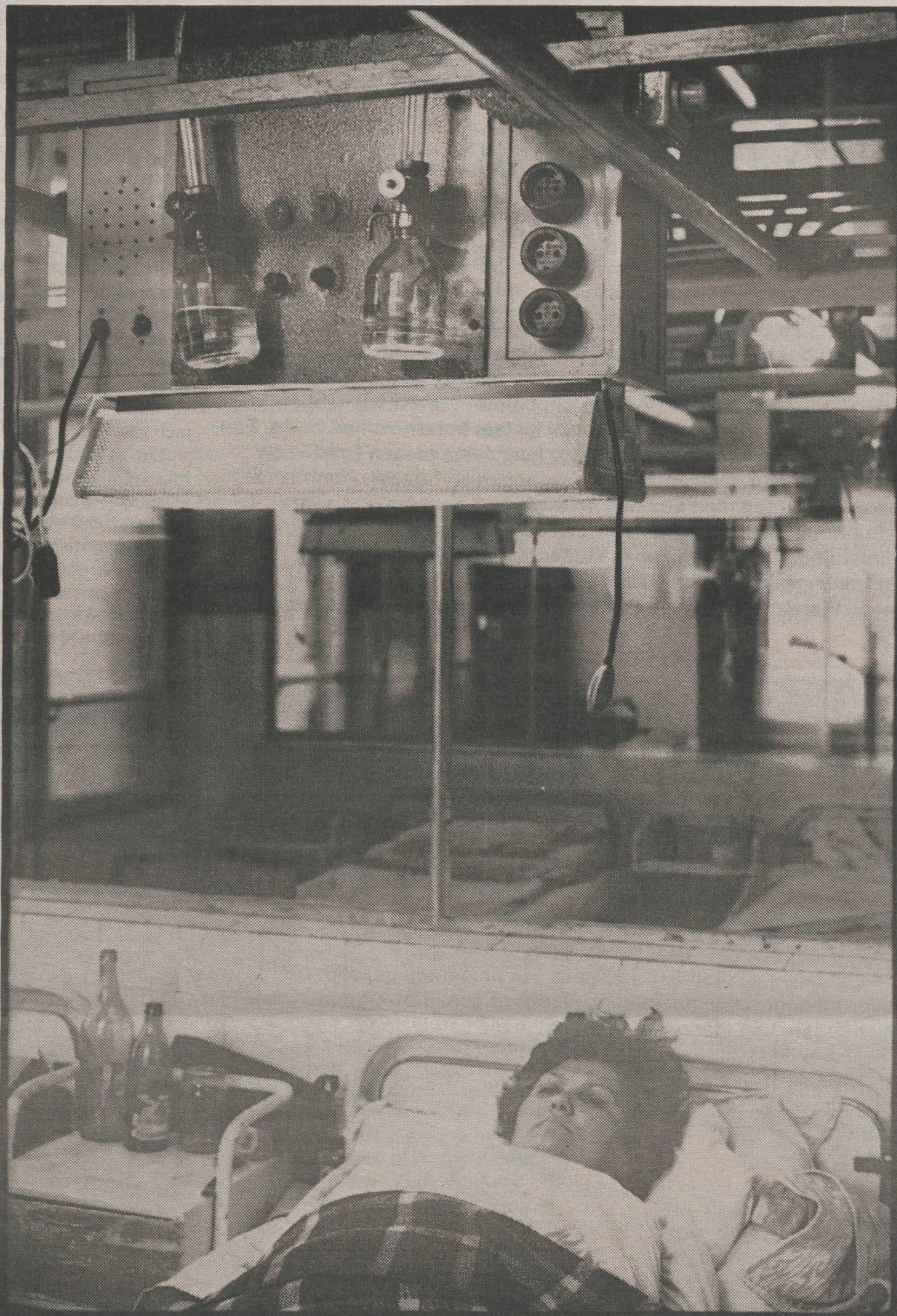
Ons onderkomen in Boekarest vergoedt de pijn van alle kuilen onderweg. De Academia Stefan Gheorghiu was vóór de revolutie het opleidingsinstituut van de Communistische Partij (CPR). Na december lag er ineens een gigantisch complex braak. Studenten electronica, aangevoerd door Corneliu Manescu en Marian Ianoescu, vonden dat hun faculteit wel aan nieuwe behuizing toe was, en klopten aan bij de nieuwe premier Petre Roman, die als hoogleraar aan de Boekarestse Polytechnica verbonden was geweest. Hun lobby werkte. "Stefan Gheorghiu" viel toe aan electronica; de faculteit moest alleen nieuw te vormen opleidingen voor journalistiek, sociologie en psychologie als mede-bewoners dulden. In het bijbehorende hotel konden Corneliu en Marian een kamer reserveren voor zichzelf en hun vriend Dani. Op dezelfde gang worden wij nu gehuisvest. Voor Roemeense begrippen zijn de kamers van een ongekende weelde. Een fatsoenlijke douche met heet water plus toilet op elke kamer. Alles proper en goed onderhouden. Er ligt tapijt op de kamervloer en in de gang. De bijbehorende kantine onderscheidt zich uiterlijk weinig van een westerse eetgelegenheden. Al staan hier praktisch alleen taartjes (ook voor ontbijt) op het menu.

Pin up-club

De volgende dag, maandag, zoeken we Corneliu en Marian op hun werkplek op. Ze zijn alvast op de verdeling van de ruimtes in het nieuwe faculteitsgebouw vooruitgelopen. De nieuwe menswetenschappen moeten nog hun plaats in de megalomane betonklomp krijgen. Maar het electronica-duo heeft al een eigen computerzaal in vol bedrijf, op de zevende verdieping. Zo gauw we binnen zijn, wordt de toegang geblokkeerd, om potentkijkers op een afstand te houden. Corneliu - broodmager, hoge jukbeenderen - zit naar het beeldscherm van een moderne Roemeense IBM-kloon te turen. Marian is met de kabel van een zelfgebouwde satelliet in de weer. Vol trots vertellen ze dat ze er al in geslaagd zijn de Nederlandse Pin Up-club te ontvangen, huns inziens het beste hulp-programma dat ons land de Roemenen kan bieden. Met hun computers zijn ze iets minder succesvol. Gelukkig kunnen onze computer-experts Jos en Rob, meegekomen om de Roemenen computerles te geven, hun vastgelopen "Fantasy"-programma weer op gang helpen. Omdat ze zo druk zijn met de computers, hebben Corneliu en Marian hun advieswerkzaamheden voor het ministerie van onderwijs even op moeten schorten. Als vertegenwoordigers van de studenten van de Boekarestse Polytechnica wordt van hun een oordeel verwacht over de onderwijswet, die nu in de maak is. "We hameren vooral op de autonomie van de faculteiten," aldus Marian. "Dat is de opdracht die we van de studenten hebben meegekregen."

Contract

"We hebben heel veel moeilijkheden om onze documentatie en informatie op peil te krijgen," begint Dan-Radu Popescu, directeur van de Polytechnica-bibliotheek. Hij is de verantwoordelijke voor de distributie van het Boekarestse contingent van de in totaal 26.000 boeken uit ons transport; zojuist heeft Jeroen Brinkman van het Knowledge Transfer Network hem een contract daarvoor voorgeschoteld. Corneliu en Marian hebben zich even van hun computers losgemaakt om als studenten hun handtekening te zetten. Popescu ratelt in rad Roemeens van onder zijn fraaie hangsnor: "Tot de revolutie hadden we een vreselijke achterstand op veel terreinen. We hadden geen financiële middelen en daardoor konden we geen dialoog tot stand brengen: de vrije uitwisseling van en informatie ontbrak. De toegankelijke documentatie bleef op het niveau van de jaren vijftig. Nu hebben we nog steeds niet veel geld.

Zwangere vrouw op de intensive care-afdeling van het ziekenhuis van Oradea (foto Flip Franssen)

We willen daarom allereerst contacten tot stand brengen met andere bibliotheken, uitgeverijen, academies en last but not least met goedwillende lui zoals jullie. Wij zullen met de belangeloze hulp van deze mensen proberen de hiaten op te vullen."

De technische en natuurwetenschappelijke boeken uit het transport zijn voor de Polytechnica, wordt afgesproken, evenals die op het gebied van journalistiek, sociologie en psychologie, de nieuwe loten aan de stam. De rest valt toe aan de bibliotheek van de Universiteit van Boekarest.

Een wandeling door het geschonden centrum van de stad brengt ons bij die andere bibliotheek. Of liever: bij de treurige restanten ervan. Vijfhonderdduizend boeken, waaronder een originele Gutenberg-bijbel, gingen verloren toen het gebouw in de decemberdagen in brand geschoten werd. Het hele plein van de Overwinning is trouwens e>e>n open wond. Naast de bibliotheek ligt het tegenwoordig vacante hoofdkwartier van het Centraal Comité van de Communistische Partij. "Traiasca Romania" (leve Roemenië) staat bovenop het gebouw te lezen. Het tussenliggende "Communistische Partij" is omvergehaald. Marian heeft er speciale herinneringen aan. Gewapend met machine-geweerd behoort hij tot de eersten die erin slaagden het gebouw binnen te dringen. Nu laat hij dat terloops vallen, alsof het een onbetekend detail betreft. Van zus Lily horen

we later dat hij de bestorming ternauwernood overleefde. Onder het geweervuur van Securitate-leden zeeg de een na de ander van zijn strijdmakkers ineen. Marian - volle baard, van top tot teen de ouderwetse revolutionair, type Fidel Castro - blijft wars van kouwe drukte over zijn revolutionaire daden. Op het moment voelt hij vooral afkeer van de politiek, lacht hij liever om de Ceausescu en Front-grapjes in de kranten en keert zich naar zijn eigen faculteit.

Vertraging

Op dinsdag ontbreken hij en Corneliu dan ook in de studentendemonstratie tegen de Securitate. Een massaal protest moet het worden, tegelijk te beginnen in Timisoara en Boekarest. De druk op het Front moet opgevoerd, vinden de studenten, zodat het ernst maakt met de berechting van de geheime politie. Als ik met Emil en Raluca voor het Securitategebouw aan de Piata Unitate aankom, zijn er niet meer dan een kleine tweehonderd studenten verzameld. Op veilige afstand staan Boekarestse burgers de leuzen op de spandoeken te bediscussieren. Marians zus bevindt zich onder de demonstranten, samen met wat collega's van de studentenvakbond economie. Ze verschaft ons een verklaring voor de geringe opkomst. "Er zouden duizend studenten van de Zeevaartschool uit Constanta komen. Hun trein heeft ver-

traging gehad." Onmiddellijk voegt ze toe: "Ik denk dat het Front daar achter zit."

En Emil: "Toen de mijnwerkers uit het noorden hier ten gunste van het Front kwamen demonstreren, was hun vervoer precies geregeld."

Tegelijk met de - afgeblazen - demonstratie staan Corneliu en Marian de aankomst van de eerste truck af te wachten. Of het nu gaat om de huisvesting van hun faculteit, de totstandkoming van de onderwijswet of een Nederlands boekentransport: ze blijven dicht bij het vuur zitten. Ze hebben dit keer wat bevriende "muscles" opgetrommeld, die de boeken de "Stefan Gheorghiu" binnensjouwen. Op de eerste verdieping is een bibliotheekkamer ingericht, waar ze zich met bibliothecaris Popescu aan de distributie van de boeken zetten.

Achterlijk

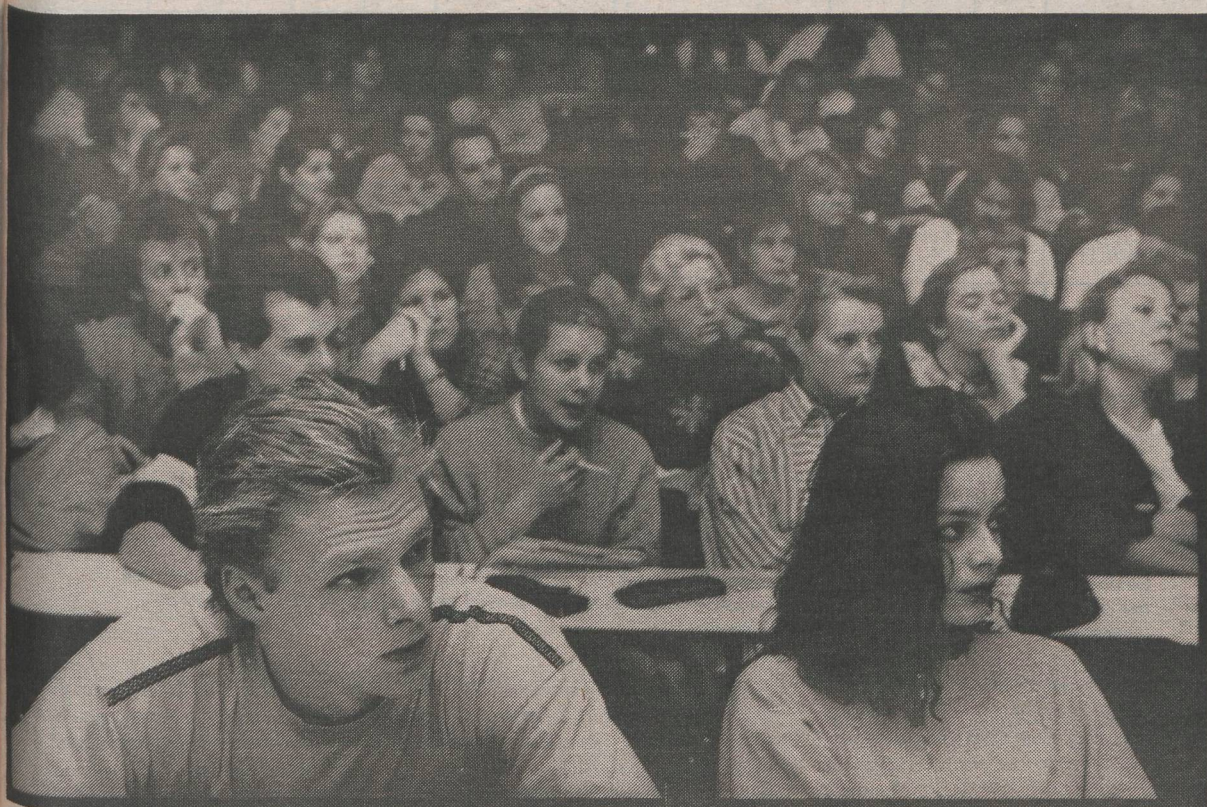
Niet iedereen is even gelukkig met die arbeidsverdeling. Op het kantoor van de Students Organisation for Salvation and Aid (SOSA) proberen studenten uit allerlei faculteiten greep te krijgen op de stroom hulpgoederen. Voor medicamenten hebben ze een lijst van prioriteiten aangelegd, en hetzelfde hopen ze in een later stadium voor andere goederen te bewerkstelligen. Petre Roman - hij weer - heeft officieus al zijn fiat aan de organisatie gegeven. Binnenkort verwacht

voorzitster Rada Istrate wettelijke erkenning als centrale coördinatie-instansie. Maar Nederlanders weten de weg naar SOSA nog maar moeilijk te vinden, constateert de actrice en zangeres woensdagavond snibbig. Afspraken met Veronique na de nationale inzameling liepen op niets uit. Ze vraagt zich af of er die avond in Nederland überhaupt wel geld ingezameld is. En nu dit transport weer... Student-natuurkunde aan de universiteit en SOSA-vrijwilliger Florin Cojocarin is teleurgesteld dat zijn studierichting bij de boekenverdeling achter het net vist. De natuurkunde-boeken gaan immers naar de polytechnica en niet naar de universiteit. Hij belooft me de volgende dag mee te nemen naar zijn faculteit, in Magurele, acht kilometer buiten Boekarest. Dan kan ik ter plekke de hopeloze achterstandssituatie in ogenschouw nemen. Na een dulle tocht over wegen met kuilen als bomkraters - tankmanoeuvres hebben hun sporen achter gelaten - beland ik donderdagmiddag in Magurele. Op de faculteit wordt Florin door allerlei mensen staande gehouden. Of hij mij vooral wil tonen hoe achterlijk de Tsjechische Tesla-apparatuur is, waarmee de studenten hun practica verrichten. De bibliothecaresse wijst in emotionele bewoordingen op de deerniswekkende staat van de bibliotheek, waarin sinds 1974, toen de faculteit startte, niets meer vernieuwd is. De enige verandering is het verwijderen van een levensgroot portret van Nicolai Ceausescu bij de ingang. Alleen Albert Einstein kijkt de bibliotheek-bezoeker nu nog versend aan.

Cynisch

"Wij zijn eigenlijk gewoon jaloers op die studenten van electronica," bekent Florins vriendin, economie-studente Ribiana Crasau. Ik heb haar meegenomen naar Stefan Gheorghiu, waar ze haar ogen uitkijkt. Zelfs de kamer van Corneliu, Marian en Dani, waar met moeite drie bedden in kunnen, kenschetst ze als "luxe". We drinken het huisbrouwsel van het drietal: een mix van zuivere spiritus, koffie en suiker. Sterke drank is wat moeilijk te krijgen, vandaar. Het gesprek komt als vanzelf op de SOSA, waar Ribiana zich met hart en ziel voor inzet. Ze legt de activiteiten van de hulporganisatie uit aan de sceptisch kijkende electronica-studenten, die zeggen er nog nooit van gehoord te hebben. Als Marian "Aid" in "Aids" verbastert en de drie vervolgens krom liggen van het lachen, kijkt Ribiana verongelikt. Ze vindt de electronica-jongens maar cynisch, zegt ze, zoals zoveel studenten op het moment en daar kan ze slecht tegen. "Ik weet niet wat het is, maar na de revolutie kan ik nog steeds niet lachen." Corneliu heeft - onderuit op zijn bed, een vriendinnetje tegen zijn borst - zijn aandacht al weer verschoven. Strelend gaan zijn handen over een stapeltje boeken en brochures dat hij vandaag heeft verworven. De titels liegen er niet om: "De besluiten van de veertigste partijdag van de CPR", "De CPR over de landbouw", en meer doorwrochte werkjes uit een recent verleden. Pronkstuk is een dikke bundel met de neerslag van ideeën van Nicolai Ceausescu persoonlijk. Jaar van uitgave: 1989. "Ik ben zo moe, heb de hele dag zitten lezen. Eerst de eerste bladzijde, dan weer de laatste." Corneliu heeft ze doelbewust van de brandstapel of het oud papier gered, zegt hij met glimlach. Want over een tijdje gaan ze véél geld opleveren. Roemenië, maart 1990. Voor ons afscheidsfeest ontsluiten Corneliu en Marian een speciale kamer in de "Stefan Gheorghiu" en huren een heuse kok in, die kleine gehaktballetjes maar vooral ontelbare bakjes koffie serveert. En wanneer het volgende konvooi te verwachten is.

Observant-enquête

Hoe stemmen Maastrichtse studenten?

Voor de eerste keer hebben wij de politieke voorkeur van studenten gepeild. De aanleiding wordt gevormd door de gemeenteraadsverkiezingen, die volgende week woensdag worden gehouden. Vier jaar geleden brachten die verkiezingen een aardverschuiving teweeg in de Maastrichtse politiek. Het CDA verloor 3 zijn 17 zetels, terwijl de Partij van de Arbeid in één klap steeg van 11 naar 18 zetels. De toenmalige lijsttrekker van het CDA, wethouder Jan Hoen, verklaarde de nederlaag van zijn partij door de sterk veranderde samenstelling van de bevolking. De komst van de universiteit, die toen nog maar 3000 studenten en ruim 1000 medewerkers telde, had de PvdA volgens Hoen in de kaart gespeeld. De verklaring bleek niet te getuigen van een groot inzicht in de politieke verhoudingen ter stede. Een eenvoudig rekensommetje leerde dat de studenten en medewerkers die in Maastricht als kiezer stonden ingeschreven met vereende krachten hoogstens één zetel hadden kunnen bezorgen aan de PvdA.

Toch is de opmerking van Hoen en de opmerkingen die in het verleden vaak gemaakt zijn (onder anderen door CDA-kamerlid René van der Linden) over die 'rooie universiteit' de verbeelding blijven prikkelen. Zeker nu de universiteit is uitgegroeid tot een omvang van bijna zesduizend studenten en tweeduizend personeelsleden, is het interessant te weten welk gewicht de universiteit in de schaal legt bij de verkiezingen. Vóór 21 maart is dat al te zien aan de kandidatenlijsten: veel partijen kandidaten betrokken uit het personeels- en (oud-)studentenbestand van de universiteit. Om een voorbeeld te noemen: de partij met de grootste fractie in de gemeenteraad, de PvdA, heeft op de eerste en de derde

plaats kandidaten voor een wethouderszetel staan, Leenders en Bijnen, die de afgelopen jaren een studie hebben voltooid aan de universiteit. Leenders is voorbestemd om wethouder Vermeegen op te volgen, die vier jaar geleden de universiteit verruilde voor het gemeentehuis.

Leenders en Bijnen krijgen straks in hun fractie naar alle waarschijnlijkheid te maken met de eerste hoogleraar die in de gemeenteraad terechtkomt, Ad Geers, die ze nog moeten kennen uit hun studietijd. Dat Geers collega's tegenkomt in de raadszaal is niet zo waarschijnlijk. Op de lijst van D66 treffen we prof. Rob Reneman aan op de elfde plaats en op dezelfde-eveneens kansloze-plaats

bij de VVD staat prof. Co Greep, drie plaatsen verder gevolgd door hartchirurg prof. Olaf Penn. Greeps collega als bouwgemachtigde voor het academisch ziekenhuis, Rozendaal, staat bij het CDA op een vierde plaats. Dat die plaats bij een goede uitslag voor het CDA een wethouderszetel kan opleveren, komt door het voornemen van lijsttrekker Bovens om na de verkiezingen niet als wethouder, maar als fractievoorzitter op te treden. Bovens wil zijn baan bij de universiteit, waar hij sinds kort hoofd bureau onderzoek van de economische faculteit is, niet laten schieten voor een wethouderszetel.

Dat de komende periode een student zitting heeft in de gemeenteraad, is niet erg

2. Stemvoornemen

	PvdA	CDA	VVD	D66	Gr.Links	Overige
Geneeskunde	11,3	15,1	9,4	32,1	17,0	15,1
Gezondheids-wetenschappen	20,0	16,4	5,5	27,3	21,8	9,1
Recht	25,0	23,8	12,5	20,0	12,5	6,3
Economie	3,6	20,0	25,5	32,7	5,5	12,7
Totaal RL	16,0	19,3	13,2	27,2	14,0	10,3

De uitslagen in procenten en per faculteit. Alleen de 243 studenten die invulden op welke partij ze gingen stemmen, zijn meegeteld

waarschijnlijk. Op veel lijsten hebben studenten een plaats gekregen, maar de kansrijke posities zijn toch voor oudere rotten in het vak weggelegd. Het meest nadrukkelijk zijn studenten aanwezig op de lijst van D66, maar het is niet helemaal duidelijk of dit een gevolg is van de grote belangstelling van studenten voor die partij of van de grote belangstelling van de partij voor studenten. In ieder geval blijkt uit onze enquête dat de eerste hypothese de meest plausibele is: in drie van de vier faculteiten haalt D66 het hoogste percentage kiezers. Alleen bij de juridische faculteit moet zij de PvdA en het CDA laten voorgaan.

De enquête

Afgelopen vrijdag en maandag hebben enkele studenten op verzoek van de redactie een enquête gehouden onder hun medestudenten. Daarbij werden zeven vragen voorgelegd, die betrekking hadden op de verkiezingen van volgende week en op de politieke interesse van de ondervraagden. Omdat iedere ondervraagde persoonlijk benaderd werd, was de respons bijzonder groot. Van de 350 vragenformulieren kwamen er 342 ingevuld terug. Het zal duidelijk zijn dat de opiniepeiling niet met wetenschappelijk/statistische ogen moet worden bekeken. Wij hebben een volkomen willekeurige steekproef genomen uit studenten die vrijdag- of maandagmiddag in de cantines of de koffiekamers rondhingen. Op Randwyck en de Nieuwenhof zijn ieder honderd formulieren verspreid en in het gebouw aan de Tongersestraat honderdvijftig.

In enkele gevallen zijn de aantallen zo laag (bijvoorbeeld: slechts twee economiestudenten gaven te kennen dat zij op de PvdA wilden stemmen) dat het toeval een te grote rol speelt. Daarom moet vooral op faculteitsniveau niet al te veel waarde aan de resultaten worden gehecht. Toch denken wij dat het totaal een interessante momentopname van de politieke voorkeur van de studenten.

De vragen

Vanwege de korte tijd die ons ter beschikking stond om de enquête te houden en te verwerken, hebben we de vraagstelling heel simpel gehouden. Behalve enkele persoonlijke gegevens (gevolgde studie, studiejaar, leeftijd en geslacht) hebben wij het volgende gevraagd:

- Sta je als kiezer in Maastricht of daarbuiten ingeschreven?
- Ben je geïnteresseerd in gemeentepolitiek?
- Heb je bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen gestemd?
- Ga je op 21 maart stemmen?
- Op welke partij stem je dan?
- Hoe zou je je politieke opvattingen willen kenmerken?

(Bij de laatste vraag waren als mogelijke antwoorden zeven schakeringen van politieke kleuren vermeld, inclusief 'ik heb geen politieke mening')

De ondervraagden

Aan de hand van de persoonlijke gegevens kunnen we het nevenstaande overzicht geven van de ondervraagde studenten. De verdeling lijkt redelijk representatief, al zijn de eerstejaars duidelijk oververtegenwoordigd. Daarom hebben wij bij het tellen van de antwoorden alleen onder-

Ook moet worden opgemerkt dat de geneeskundestudenten zijn oververtegenwoordigd en de gezondheidswetenschappers ondervertegenwoordigd. Wat de man/vrouw-verhouding betreft: in de enquête zijn de mannen iets in de meerderheid, terwijl over de hele universiteit genomen de vrouwelijke studenten in de meerderheid zijn.

Dat we alleen studenten ondervraagd hebben en geen personeelsleden heeft alleen een praktische reden. Personeelsleden zijn immers veel moeilijker te bereiken dan studenten.

Resultaten

Bij het bekijken van de resultaten springen er twee zaken uit: de stemverhouding wijkt sterk af van de plaatselijke verhoudingen in Maastricht en omgeving. Zo heeft D66 slechts één zetel in de Maastrichtse gemeenteraad. Als de hele stad stemde als de studentenpopulatie, zou de partij er zeker tien bekleden.

Ook zal wethouder Hoen, als hij deze keer weer een verklaring voor een eventuele nederlaag buiten zichzelf wil zoeken, niet meer naar de universiteit kunnen wijzen. De vermeende (radicaal) linkse inslag van de gemiddelde student blijkt reuze mee te vallen. Groen Links komt tegen de verwachting in niet hoger dan veertien procent en als we die partij traditiegetrouw samen met de PvdA en D66 tot de linkerzijde van het politieke krachtenveld rekenen, dan komt 'links' niet verder dan 57,2 procent. En dan zijn er nog genoeg mensen die vinden dat je D66 toch niet als een linkse partij mag beschouwen. Aan de andere kant is het nog veel moeilijker vast te stellen wie nou 'rechts' stemt. CDA en VVD komen samen tot 32,5 procent van de studentenstemmen en waarschijnlijk kan daar nog het grootste deel van de 10,3 procent 'overige partijen' bijgerekend worden. Afgaand op de namen die op de formulieren voorkomen, gaat het om plaatselijke belangenpartijen in dorpen rond Maastricht.

Links/rechts

Om er achter te komen wie zich als 'links' of 'rechts' beschouwt hebben wij een

1. De ondervraagde studenten

	aantal ondervraagden	man	vrouw	eerstejaars	ouderejaars	ingeschreven in/buiten Maastricht	wel/geen interesse voor gemeentepolitiek	gaat stemmen	gaat niet stemmen
Geneeskunde	78	33	45	25	53	53/25	32/64	57	21
Gezondheids-wetenschappen	80	21	59	40	40	44/36	32/48	64	16
Recht	99	49	50	49	50	45/54	60/39	85	14
Economie	85	72	13	38	47	41/44	42/43	69	16
Totaal RL	342	175	167	152	190	193/159	166/176	275	67

3. Politieke kleur

	Geneeskunde	Gezondheids-wetenschappen	Recht	Economie	Totaal RL
extreem links	2	1	0	1	4
links	13	25	13	5	56
gematigd links	33	30	40	24	132
gematigd rechts	15	12	29	35	91
rechts	5	4	12	13	34
extreem rechts	0	0	0	0	0
geen politieke ideeën	5	4	5	1	15

aparte vraag opgenomen, waarmee ieder kon zelf kon aangeven waar hij dacht te staan. Daarbij hebben we met opzet de aanduiding 'midden' achterwege gelaten omdat we 'gematigd links' en 'gematigd rechts' samen als 'midden' dachten te kunnen beschouwen. Niettemin maakten acht studenten eigenhandig een achtste categorie 'midden', omdat ze tot de linker- noch de rechtervleugel gerekend wensten te worden. Als we aan de hand van de antwoorden op de links/rechts-vraag een indeling maken, blijkt 55,7 procent 'links' te zijn en 36,3 procent 'rechts' of 'gematigd rechts'. 'Extreem rechts' heeft geen enkele aanhang en 'extreem links' heeft niet meer dan vier sympathisanten. Over het algemeen winnen de categorieën 'gematigd links' en 'gematigd rechts' met een score van respectievelijk 132 en 91 aanhangers. De scheidslijn tussen die twee categorieën is moeilijk naar de partijen te vertalen. Er zijn VVD-ers en CDA-ers die zich 'gematigd links' noemen, net zo goed als er D66-ers en PvdA-

ers zijn die zich 'gematigd rechts' vinden... De faculteit die er duidelijk uitspringt is de economische. Veel economiestudenten lijken het vooroordeel te willen bevestigen dat een goed inkomen en een goede bescherming daarvan een belangrijk motief is om voor die studie te kiezen. De categorie 'geen politieke ideeën' scoort niet meer dan zestien aanhangers. Dat is minder dan vijf procent van de ondervraagden. Toch geeft bijna twintig procent te kennen dat men van plan is volgende week woensdag thuis te blijven. Dat percentage valt echter reuze mee als men bedenkt dat meer dan de helft van de ondervraagden niet is geïnteresseerd in gemeentepolitiek. In de marge van diverse vragenformulieren wordt gemerkt dat gemeentepolitiek 'geke... i' of 'volslagen oninteressant' gevonden wordt.

Jacques Herraets

4. Politieke kleur mannen

	Geneeskunde	Gezondheids-wetenschappen	Recht	Economie	Totaal RL
extreem links	1	0	0	1	2
links	3	5	5	5	18
gematigd links	16	11	20	21	68
gematigd rechts	8	1	14	27	50
rechts	3	3	9	12	27
extreem rechts	0	0	0	0	0
geen politieke ideeën	2	1	1	1	5

vrouwen

	Geneeskunde	Gezondheids-wetenschappen	Recht	Economie	Totaal RL
extreem links	1	1	0	0	2
links	10	20	8	0	38
gematigd links	22	19	20	3	64
gematigd rechts	7	11	15	8	41
rechts	2	1	3	1	7
extreem rechts	0	0	0	0	0
geen politieke ideeën	3	3	4	1	11

De politieke kleur in absolute aantallen. Niet iedereen gaf een antwoord op deze vraag. Acht ondervraagden bedachten zelf een achtste categorie: 'midden'. Omgerekend in percentages behoort 55,7 procent tot de linkerhelft, 36,3 procent tot de rechterhelft en heeft 4,9 procent geen politieke ideeën.

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen. U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding. Bel voor informatie 043- 616153.

restaurant GALERIE

Zoekt representatief TERRAS - PERSONEEL

ervaring gewenst, niet noodzakelijk.

Reacties :

Restaurant 'Galerie'
O.L. Vrouweplein 28
043 - 219889.

Reprografie

In de maand maart en april worden bij Reprografie privé visitekaartjes gedrukt tegen een speciale introductieprijs nl. :

100 linnenkaartjes + 50 linnen envelopjes voor een prijs van f 30,-

Wist U trouwens dat bij Reprografie een grote collectie Huwelijks-, jubileum- en geboortekaartjes aanwezig zijn.

Voor inlichtingen tel. 043 - 888325/888337

PvdA

Ook in Maastricht
100 jaar
sociale beweging
en vooruitgang

12 Ad Geers

9 Veronica Dirksen

3 Geurt Bijnen

1 Raymond Leenders

WERK IN UITVOERING

LIJST

Studenten gezondheidswetenschappen beschrijven problemen tijdens opgroeien autistische kinderen

"HIJ PROBEERDE HEEL KLEINE KINDERTJES ONDER EEN VRACHTWAGEN TE DUWEN"

De film *Rain Man* geeft een sterk geromantiseerd beeld van autisme, maar heeft de stoornis wél bij het grote publiek geïntroduceerd. Tot zo'n dertig jaar geleden had zelfs de psychologie het bestaan van autisme niet onderkend. Ouders van autistische kinderen voelden zich "vreselijk verloren". In 1978 richtten zij daarom de NVA op, de Nederlandse vereniging voor autisme en verwante contactstoornissen. Twee Maastrichtse studenten hebben voor de NVA onderzocht welke problemen zich voordoen bij het opgroeien van autistische kinderen. Ouders stuiten nog steeds op groot onbegrip in hun omgeving en gebrek aan kennis bij de hulpverlening, zo blijkt uit hun rapport dat onder supervisie van de Wetenschapswinkel tot stand kwam.

In Nederland wonen drie- à zesduizend kinderen met meer of minder ernstige autistische gedragsproblemen. Per jaar worden zeventig à tachtig baby's met deze stoornis geboren; vier maal vaker jongens dan meisjes. De NVA telt momenteel ruim zeshonderd leden, één tiende dus van de totale populatie van ouders van autistische kinderen. Met 32 bij de NVA aangesloten ouderparen hebben Wiesette Krol en Edith Dekker inmiddels afgestudeerde studenten Gezondheidswetenschappen- gesprekken gevoerd.

Verandering

Uit hun rapport wordt altijd duidelijk hoe zwaar de handicap op het gezin drukt. Autistische kinderen zijn ongewild 'terroristen'. Ze zijn niet in staat hun omgeving te begrijpen of er structuur in aan te brengen. Ze sluiten zich af (willen bijvoorbeeld niet geknuffeld worden), hebben sterke behoefte aan vaste patronen en ervaren elke verande-

ring als dramatisch. "als je zei, kom we eten in pyama, (...) dan raakte ze helemaal in de war", zegt een van de ouders in het rapport. Zelfs een veranderingen in intonatie kan problemen opleveren.

De sfeer in het gezin heeft te lijden. Er is veel aandacht voor de autist en daardoor vaak te weinig voor broers en zussen. Leuke evenementen, zoals feestdagen worden geregeld verpest. Sommige kinderen maken cadeautjes direct kapot, anderen willen ze niet eens uitpakken: "gezellig is het dus nooit". Kenmerkend voor autisten is ook de agressie die ze tegen zichzelf en hun omgeving kunnen richten. Ze hebben plotselinge en aanhoudende drift- of huilbuien: "huilen, stampen, schoppen, knijpen, tafel of juspan door de kamer gooien."

Het sociale gedrag van de autist is sterk onderontwikkeld. Hij begint te schreeuwen in een restaurant, trekt in de winkel boodschappen uit het rek of begint zich op straat uit te kleden. De kinderen hebben vaak vreemde of onduidelijke opvattingen over leven, dood en religie en kunnen moeilijk omgaan met emotione-

le onderwerpen. Een moeder vertelt wat er gebeurde toen haar kind met de dood bezig was: "hij probeerde toen heel kleine kindertjes onder een vrachtauto te duwen."

Veel autisten vertonen dwangmatig en stereotyp gedrag, zoals hoofdbonzen of het wapperen met de handen. Sommige autisten hebben een uitzonderlijke gave, zoals een absoluut gehoor of een perfect geheugen: ze kennen bijvoorbeeld het telefoonboek uit hun hoofd. Anderen hebben een specifieke obsessie, zoals de jongen die met zijn vader op vakantie ging: "lange autorit, prachtig landschap. Pa zegt tegen jongen: en hoe vond je het? 6719 lantaarnpalen! Vader vond het al zo stil onderweg."

Niet alle ouders komen in de praktijk al deze eigenschappen of problemen tegen; het gebrek aan vaste patronen maakt het juist zo moeilijk om eenduidige richtlijnen voor de opvoeding te geven. Ongeveer de helft van alle autistische kinderen leert nooit praten; anderen spreken alleen met hun ouders, broers of

zussen. Ongeveer driekwart van alle autisten heeft een laag intelligentieniveau, waarvan weer een aantal zwakzinnig is. Anderen zijn buitengewoon intelligent. Uitgeverij Kosmos heeft onlangs Brieven en dagboeken van een autistisch kind uitgegeven, geschreven door de intelligente autist Dietmar Zöller. Hij kan alleen met zijn moeder praten en uit zich verder via brieven en dagboeken. Zöller heeft alle standaardwerken over autisme gelezen en beschrijft in het boek -voor het eerst vanuit het standpunt van de patiënt- hoe hij zelf zijn problemen ervaart ("Ik zie en hoor te veel, en daarom heb ik meer rust nodig dan andere mensen").

Herkenningsteken

Autisten zijn uiterlijk niet herkenbaar en juist daarom wordt hun afwijkende gedrag door de omgeving vaak niet begrepen of geaccepteerd. Als een autistisch kind een aangeboden reep chocola weggooit, krijgt de moeder een preek over hoe ze haar kinderen dient op te voeden. In het rapport wordt voorzichtig voorgesteld autisten een "herkenningsteken" te geven, mits dit niet "stigmatiserend" werkt. Andere aanbevelingen zijn meer realistisch. Zo kan de NVA een informatieve folder uitgeven voor familie en directe omgeving. Via de massamedia -zoals tijdschriften, dagbladen, radio en televisie- kan getracht worden een andere houding bij het grote publiek te bewerkstelligen. De studenten wijzen erop dat dan wel correcte informatie moeten worden gegeven. Na *Rain Man* bijvoorbeeld wordt de autist wellicht verward met de zogenaamde Idiot Savant, een geestelijk gehandicapte met een hoge graad van intelligentie op een beperkt gebied.

De geïnterviewde ouders klagen evenzeer over tegenstrijdige informatie en een gebrek aan openheid bij hulpverleners. Hun deskundigheid wordt bijvoorbeeld niet erkend: "je hebt zelf de meeste ervaring, maar je praat tegen een muur. De mensen accepteren niet dat jij ook iets zinnigs zegt."

Problematisch is verder het ontbreken van geschikte opvang voor autisten die

thuis niet meer hanteerbaar zijn. Voor gespecialiseerde inrichtingen bestaan lange wachtlijsten en als een kind uiteindelijk toch wordt geplaatst komt het veelal terecht in een voorziening voor geestelijk gehandicapten. Ouders voelen zich schuldig omdat hun zoon of dochter op die verandering kan reageren met automutilatie, gebrekkige eetlust of zelfs een suïcidepoging. Andere kinderen "vergeten" hun ouders onmiddellijk: "Ik kon doodvallen aan de deur, ik bracht haar weg, aan de deur was ze weer in die wereld, dan bestond ik niet meer." Zeker na een opname hebben ouders nog maar weinig inspraak in behandeling en begeleiding van hun kind. Dat maakt de uithuisplaatsing nog moeilijker te accepteren. Een ouder uit het rapport ging geschokt naar huis toen duidelijk werd hoe de kinderen in de zwakzinnigeninrichting bezig werden gehouden: "We hebben een zak met rode, blauwe en groene snippers, die moeten ze uit elkaar halen, 's avonds flikkeren we de boel weer bij elkaar en 's morgens weer opnieuw."

Emotioneel koud

Aan ouders van autisten worden vaak bepaalde karakteristieken toegeschreven: ze zouden cynisch, emotioneel koud en afstandelijk zijn. In de vakliteratuur zijn hiervoor echter geen bewijzen te vinden, constateren de studenten. Ze pleiten voor gespreksgroepen van ouders van autistische kinderen, om zo bij elkaar steun en herkenning te vinden. Voor hun onderzoek hebben Krol en Dekker uitsluitend met ouders van autistische tieners (vanaf 15 jaar) gepraat. Die worden vaak met heel specifieke moeilijkheden geconfronteerd, zoals de ontluikende sexualiteit in de puberteit: er is bijvoorbeeld sprake van openlijke masturbatie of het betasten van onbekende mannen of vrouwen. Er zijn echter ook positieve ontwikkelingen naarmate het kind ouder wordt. Het leert meestal beter om te gaan met veranderingen in de omgeving en de drift- en huilbuien nemen geleidelijk af.

De kennis van ervaren ouders kan benut kan worden bij het begeleiden van ouders van jongere autisten. In het rapport wordt voorgesteld een folder te maken met richtlijnen voor de opvoeding. Die opvoedingsstijlen verschillen overigens van heel tolerant tot veeleisend en streng, van toegevend tot consequent. Met name de combinatie van 'lief doch streng' wordt in het algemeen perfect gevonden. Alle ouders menen verder dat stimuleren en belonen van het kind enorm belangrijk is voor de ontwikkeling van diens zelfvertrouwen. Door het toenemende zelfrespect zou de behoefte aan structuur en voortdurende positieve bekrachtiging vanuit de omgeving tenslotte afnemen. Het belang van dit soort factoren moet -aldus het rapport- verder worden onderzocht.

Ouders kunnen elkaar vooral steunen als het gaat om de dagelijkse omgang met het autistisch kind. Door het uitwisselen van praktische tips kan voorkomen worden dat ze telkens opnieuw alles "zelf, zelf, zelf" moeten uitzoeken.

Zo hebben veel autisten weerstand tegen nieuwe kleren. Een deel van de ouders ondervangt dit probleem door het kind kleren van een oudere broer of zus te geven of door nieuwe kleren eerst enkele weken in de kamer op te hangen. Sommige kinderen met driftbuien kalmeren wanneer ze onder de douche of in bad worden gestopt: "ze was beslist het mooiste kind van Nederland."

Emely Nobis

Dienst Voorlichting

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de dienst Voorlichting.

Kopij voor Bulletin moet via contactpersonen worden ingeleverd:
Vakgr./comm. FdAW: P.Galestin, Fac.Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdEW: B.Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 888235, voor do. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdG: W.Schipper, Fac.Bur., Dr.v.Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdGW: D.Verheyen, Fac.Bur., Lenculenstraat 14, tel. 887253, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdR: M. de Heer, Fac.Bur., Zwingelpot 4, tel. 887041, voor woe. 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor do. 12.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.
Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' inleveren bij H.Vermeer, Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887172, voor vrij. 12.00 uur.
Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is.
Informatie: H.Vermeer, Voorlichting, tel. 887172.

Universiteit

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Promotie drs. R. Goei

Drs. R. Goei (AZM) promoveert vr.16-3 op het proefschrift 'Defecography. A radiological study on anorectal function and related disorders'. Promotores zijn prof.dr. J.M.A. van Engelshoven en prof.dr. B.K. Janevski.

Buikklachten gepaard gaande met klachten over het ontlastingspatroon (defaecatieklachten) komen in de dagelijkse praktijk van iedere arts veelvuldig voor. Het is bekend dat bij een groot deel van de mensen geen duidelijke oorzaak voor het klachtenpatroon kan worden gegeven in de zin van anatomische afwijkingen, een ontsteking of een tumor van het maag-darmkanaal. Functiestoornissen, al dan niet in samenhang met psychische factoren, spelen waarschijnlijk een rol bij het klachtenpatroon. Hoewel er veel onderzoek is verricht naar functiestoornissen van de dikke darm, is er maar weinig onderzoek gedaan naar functiestoornissen van de endeldarm.

Aangezien het klachtenpatroon van de patiënt samenhangt met de defaecatie ligt het voor de hand de patiënt te onderzoeken terwijl hij/zij op het toilet de darminhoud daadwerkelijk uiterst. Dit onderzoek staat bekend onder de naam 'defaecografie'. Het proefschrift van drs. Goei analyseert de resultaten van de defaecogrammen van 155 patiënten met defaecatieklachten die tussen 1985 en 1989 verwezen zijn naar de afdeling Radiologie van het AZM. Verschillende afwijkingen blijken met dit soort onderzoek opgespoord te kunnen worden, zoals intussusceptie (de endeldarm stulpt zichzelf in tijdens persen op de ontlasting), rectocoele (de endeldarm stulpt uit in de achterwand van de vagina tijdens persen) en het spastisch bekkenbodembodem syndroom (de bekkenbodemspieren ontspannen zich niet tijdens de defaecatie, zodat de uitscheiding belemmerd wordt). Voor de intussusceptie en rectocoele bestaan operatieve behandelingsmethoden. Spasmen van de bekkenbodemspieren behoeven fysiotherapeutische behandeling. Op deze behandelingsmethoden wordt in het proefschrift verder niet ingegaan.

Promotie mw. ir. L. Fredrix

Mw. ir. L. Fredrix (Humane Biologie) promoveert op 16-3 op het proefschrift 'Energy metabolism in cancer patients'. Promotores zijn prof.dr. ir. W.H.M. Saris en prof.dr. P.B. Soeters. Gewichtsverlies komt veelvuldig voor bij patiënten met kanker en is vaak één van de symptomen waarmee de patiënt zich presenteert. Gewichtsverlies wordt veroorzaakt door een negatieve energiebalans, die de resultante is van een vermin-

derde energie-opname en/of een verhoogd energiegebruik.

Ir. Fredrix heeft in haar onderzoek met name aandacht besteed aan de relatieve bijdrage van een verhoogde ruststofwisseling aan het ontstaan van gewichtsverlies bij maag-darm- en longkankerpatiënten.

De ruststofwisseling van beide groepen kankerpatiënten heeft zij vergeleken met de ruststofwisseling van een controlegroep bestaande uit ogenschijnlijk gezonde mensen. Daarnaast is de ruststofwisseling van de kankerpatiënten opnieuw gemeten één jaar na het operatief verwijderen van de tumor.

Op basis van deze studie moet de conclusie getrokken worden dat verschillende typen van maligne tumoren de ruststofwisseling van patiënten verschillend beïnvloeden. Bij maag-darmkankerpatiënten lijkt de aanwezigheid van de tumor slechts geringe invloed op het energie-metabolisme te hebben. Bij longkankerpatiënten echter betekent de aanwezigheid van de tumor een stijging van de ruststofwisseling. Deze verhoogde ruststofwisseling lijkt een primair gevolg van de aanwezigheid van de tumor te zijn.

Verbouwing Bibliotheek voltooid

19 maart opent Bibliotheek Bonnefanten in nieuwe stijl. De uitleenbalie is verplaatst naar de hal: lenen, reserveren, terugbrengen van boeken en interbibliothecair leenverkeer gebeurt nu 19 maart in de hal. Op het oaksaal, 1e verdieping blijft een inzagebalie; literatuur die u wilt inzien kunt u daar opvragen. Er zijn kluisjes voor jassen en tassen in de hal geplaatst. Vanaf 19 maart mag men geen jas/tas mee naar binnen nemen. Afsluiten van een kluisje gebeurt met een munt van f 5, de munt wordt bij openmaken geretourneerd. Kluisjes dienen op dezelfde dag leeggemaakt te worden, anders vervalt het recht op teruggave van de f 5. De publieke telefoon en de kopieerkaartenautomaat zijn verplaatst naar de koffiehoek.

Wisseling voorzitterschap

Vanaf 1 maart fungeert Mw.Prof.Dr.M.Drop als voorzitter van de vakgroep Medische Sociologie. Dr.J.Diederiks is vanaf die datum plaatsvervangend voorzitter.

Diefstal

Uit een kamer op de eerste etage Ts53 is op 5 maart tussen 9 en 17 uur uit een jas een sleutelmapje en geld gestolen. Er is aangifte gedaan bij de gemeentepolitie Maastricht.

NWO Onderzoeksproject

NWO start een nationaal onderzoekprogramma 'Mondiale Luchtverontreiniging en Klimaatverandering'. De vijf thema's zijn: Het systeem (dynamiek van de fysische/ chemische/ biologische processen in atmosfeer/ hydrosfeer/ biosfeer; De oorzaken (emissies van luchtverontreinigende stoffen; De gevolgen (effecten door veranderingen in de hydrologische cyclus van continenten, biologische sys-

temen, verandering in landgebruik, zeespiegelrijzing, volksgezondheid); De integratie (ontwikkeling van integrale modelsystemen o.a. ter bestudering van emissiescenario's); De oplossingen (toepassing van duurzame oplossingsmethoden). Uitgewerkte projectvoorstellen (met een gewenste startdatum in 1991) voor de eerste fase van het programma (1990-1994) moeten voor 1 mei 1990 ter beoordeling zijn aangeboden. Onderzoekers/instituten kunnen info over het programma aanvragen bij het secretariaat van het Nederlands Onderzoeksprogramma Mondiale Luchtverontreiniging en Klimaatverandering, RIVM, postbus 1, 3720 BA Bilthoven.

Interviewers gevraagd

Zoek ervaren interviewers ihkv een belevingsonderzoek. Tijdstip: medio maart tot begin april. Duur: 1 uur per interview. Elke interviewer zal 15 interviews moeten afnemen. Vergoeding per interview: f 20 regio Maastricht; f 25 plus reiskosten buiten Maastricht. Informatie/aanmelding: Mirjam Schoutrop, 043-685444 tst. 680; 043-250694.

Study Award

Afstuderende studenten van de FdEW en FdR kunnen door inzending van een scriptie meedingen naar de Citibank/ Diners Club Study Award. Aanvragen brochure en info: tel. 020-5573487.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en enveloppe binnen 10 dagen richten aan de Dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature: 038

De vakgroep Verplegingswetenschap vraagt twee

UNIVERSITAIR DOCENTEN (M/V)

ieder 0.8 fte.

De vakgroep Verplegingswetenschap is binnen de studie Gezondheidswetenschappen vooral betrokken bij de afstudeerrichting Verplegingswetenschap. Door o.a. de grote aantallen studenten zijn de taken op het terrein van onderwijs voor de afstudeerrichting Verplegingswetenschap het laatste jaar sterk toegenomen. De grootste groep Verplegingswetenschap-studenten bestaat uit deeltijders die een verkort programma volgen dat op de zaterdagen wordt aangeboden.

Functie-inhoud:

- bijdrage leveren aan het onderwijs binnen de studierichting Gezondheidswetenschappen, in het bijzonder aan het onderwijs binnen de afstudeer-

richting Verplegingswetenschap. Hierbij wordt o.a. gedacht aan het begeleiden van jaarwerkstukken en afstudeeronderzoeken binnen het vakgebied Verplegingswetenschap;

- het verrichten van onderzoek binnen het vakgebied Verplegingswetenschap.

Functie-eisen:

- een voltwoide opleiding op het terrein van Verplegingswetenschap;
- gepromoveerd zijn of binnen afzienbare tijd promoveren op het terrein van verplegingswetenschappelijk onderzoek;
- bereidheid om minimaal 1 x per 14 dagen op zaterdag te werken.

Salariëring:

inschaling volgens rijksregeling afhankelijk van opleiding en ervaring max. schaal 12 BBRA 1984, excl. 8% vakantietoelage.

Info: drs. H. Smeets of dr. R. Halfens, tel. 887288.

Interne vacature: 039

Het Rekencentrum van de RL verzorgt de dienstverlening op het gebied van advisering en ondersteuning van onderwijs, onderzoek, bestuur en beheer met betrekking tot automatisering en informatievoorziening, alsmede het beheer van systemen en productie. Een centrale rol wordt hierbij verzorgd door het Informatie Centrum van waaruit advisering en ondersteuning naar faculteiten en diensten plaatsvindt. In het kader van een detacheringsproject heeft het Informatie Centrum plaats voor een

ADVISEUR INFORMATIE CENTRUM (M/V)

Het betreft hier een full time-aanstelling voor een half jaar, met uitzicht op een vast dienstverband.

Het Informatie Centrum houdt zich bezig met:

- eerste- en tweedelijns ondersteuning;
- adviesdiensten en voorlichting;
- gebruikersopleiding en training;
- implementatie van hard- en softwareproducten.

Tot de taken van de aan te stellen functionaris rekenen wij onder andere:

- registreren en oplossen van problemen;
- mede bemensen van de helpdesk;
- verzorgen van de ondersteuning t.b.v. walk-in faciliteiten;
- bijhouden bibliotheek;
- verzorgen cursussen;
- beheren van software pakketten;
- schrijven van artikelen voor het nieuwsbulletin van het RC.

Wij vragen:

- minimaal HBO-opleiding, bij voorkeur met een automatiseringsachtergrond;
- bij voorkeur enige ervaring als adviseur in een vergelijkbare werksituatie;
- goede mondeling en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.

Salariëring: maximaal schaal 9 BBRA 1984 f 4.757,-.

Info: dr. B. Melief, hoofd Gebruikersondersteuning tel. 888529.

Interne vacature 040

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid roept gegadigden op voor de functie van

ONDERZOEKSMEDEWERKER (m/v)

in het recht, in het bijzonder het straf- en strafprocesrecht.

Taak: het verrichten van ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek binnen de vakgroep Strafrecht en Criminologie.

Vereist: een (nagenoeg voltwoide) wetenschappelijke opleiding in de rechtsgeleerdheid met aantoonbare belangstelling voor het straf(proces)recht en de criminologie.

Arbeidsvoorwaarden: de aanstelling zal geschieden als medewerker onderzoek voor een periode tot 15 maart 1991. Salaris, afhankelijk van ervaring, min. f 2.672,- en max. f 4.144,- bruto per maand.

Inlichtingen: prof. mr. G. Mols, tel. 887377.

Interne vacature 041

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid roept gegadigden op voor de functie van

ONDERZOEKS- EN ONDERWIJSMEDEWERKER (m/v) (0.5)

in het recht, in het bijzonder het straf- en strafprocesrecht.

Taak: het verlenen van medewerking aan de voorbereiding en uitvoering van het onderwijs op het gehele gebied van het recht (zoals het vervaardigen van studie- en examenmateriaal, begeleiding onderwijsgroepen); het verrichten van wetenschappelijk onderzoek. De helft van de werktijd wordt besteed aan onderzoekswerkzaamheden.

Vereist: een (binnenkort te voltooien) wetenschappelijke opleiding in de rechtsgeleerdheid.

Arbeidsvoorwaarden: de aanstelling zal geschieden als medewerker onderzoek en onderwijs voor een periode tot 15 maart 1991. Salaris, afhankelijk van ervaring, min. f 2.672,- en max. f 4.144,- bruto per maand.

Inlichtingen: prof. mr. G. Mols, tel. 887377.

Interne vacature 042

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid roept gegadigden op voor de functie van

UNIVERSITAIR HOOFDDOCENT (m/v)

in het recht, in het bijzonder het privaatrecht.

Taak:

- het verlenen van medewerking aan de voorbereiding en uitvoering van het onderwijs op het gehele gebied van het recht, in het bijzonder het vermogensrecht (zoals het vervaardigen van studie- en examenmateriaal en het begeleiden van onderwijsgroepen);
- het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van het vermogensrecht, alsmede het deelnemen aan (door de verschillende vakgroep tezamen) te entameren onderzoek binnen de facultaire project-organisatie;
- het verrichten van bestuurlijke werkzaamheden;
- het begeleiden van medewerkers.

Vereist: de gedachten gaan uit naar een jurist met ruime onderwijservaring, met onderzoekervaring, blijvend uit een dissertatie, dan wel gelijkwaardige publicaties op het gebied van het vermogensrecht, en met bestuurlijke ervaring.

Arbeidsvoorwaarden: De aanstelling zal geschieden in de rang van universitair hoofddocent. Salaris, afhankelijk van achtergrond en ervaring min. f 6.271,- en max. f 8.319,- bruto per maand. Aanstelling in deeltijd behoort tot de mogelijkheid.

Inlichtingen: prof. mr. G. van Maanen, tel. 887144 en prof. mr. G.R. de Groot, tel. 887219 en 043-621446 (privé).

Interne vacature 043-044

Bij de vakgroep Genetica/Celbiologie wordt ten behoeve van een door het Praeventiefonds gesubsidieerd onderzoek naar de factoren die betrokken zijn bij "oculte abortus" gevraagd:

043 ANALIST (m/v) voor de periode van 18 maanden.

Werkzaamheden: - Het coördineren van de laboratoriumwerkzaamheden. Dit houdt in het registreren, verdelen, opslaan en verzenden van onderzoeksmateriaal naar diverse laboratoria in en buiten Maastricht.

RL AGENDA

- 16-03 Promotie R.Goei, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210
- 16-03 Promotie mw. L. Fredrix, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 06-04 Promotie mw.N.Boumans, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210
- 06-04 Promotie M.Löwik, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 13-04 Goede vrijdag RL gesloten
- 16-04 Tweede paasdag RL gesloten
- 20-04 Promotie O. van Hilten, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210
- 20-04 Promotie J.Greve, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 27-04 Afscheidsrede prof. mr. J. Elders, Aula, TS53, 15 uur, info: tel. 887141/7210
- 30-04 Koninginnedag RL gesloten
- 11-05 Promotie J. Atié, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 17-05 Inauguratie prof. dr. H.D. Banta/ prof. dr. E. Reerink, Aula, TS53, 15 uur, info: tel. 887141/7210
- 18-05 Promotie P. in 't Veer, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210
- 24-05 Hemelvaart RL gesloten

- 25-05 Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 04-06 Tweede pinksterdag RL gesloten
- 08-06 Promotie Mw.A.Jansen, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 14-06 Inauguratie prof. dr. R. Niessen, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 22-06 Promotie mw.G.Hageman, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 29-06 Inauguratie prof. dr. G. Blijham, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 05 t/m 17-08 Development of nursing science using orem's self-care theory. International seminar nursing science. Info: tel. 887396
- 03-09 Opening academisch jaar
- 07-09 Inauguratie prof. dr. Th. Mulder/ prof. dr. Ir. J. Dietz, Aula, TS53, 15 uur, info: tel. 887141/7210
- 14-09 Inauguratie prof. mr. G. van Maanen, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 21-09 Promotie R. Huijsman, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210
- 28-09 Inauguratie prof. dr. J. van Ree, Aula,

- TS53, 16 uur, info tel. 887141/7210
- 05-10 promotie mw.C.Frederiks, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 12-10 Inauguratie prof. dr. J.D.P. Kasper, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 19-10 Inauguratie prof. dr. S. de Lange, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 16-11 Inauguratie prof. mr. A. Geers, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 06-12 Promotie mw.C.Verkeste, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210
- 06-12 Promotie P. Boekkooi, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 07-12 Promotie H. van Huisseling, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210
- 07-12 Promotie G. Muysers, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210
- 24-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 25-12 Eerste kerstdag RL gesloten
- 26-12 Tweede kerstdag RL gesloten
- 27-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 28-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 31-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

Dienst

Voorlichting

discussieavond over alternatieve geneeswijzen. Roel van Wijk, celbioloog Rijksuniversiteit Utrecht, Paul Knipschild, hoogleraar epidemiologie Rijksuniversiteit Limburg bespreken de mogelijkheden en onmogelijkheden van alternatieve geneeswijzen onder leiding van prof. Philipsen, Rijksuniversiteit Limburg. Plaats: Aula RL, TS 53. Toegang gratis. Info: Bureau Studium Generale. Tel. 887540.

AEGEE-Maastricht

20 mrt. Ledenborrel
26-27 apr. Rotterdam congres 'European Puzzle-Mergers and Acquisitions'
28-30 apr. Amsterdam AEGEE-Games
8-12 mei Parijs EGEE VI (1e lustrum)
18-19 mei Berlijn congres 'a European Future for the German Question'
juli/sept. Summeruniversity (talencursussen) 21 antennae
 Info, inschrijving: K. 2.033 Zw.4, dagelijks van 11.30-12.30 uur. Tel. 887071 of 254723

NSEM

Het spreekuur Rechtspositie is voor studenten met vragen of problemen over de harmonisatiewet; studiefinanciering; auditorenfonds; examenreglement; etc. Tevens verkoop Poenboek, de gids over

studiefinanciering. Elke di., wo. en do. tussen 11.30-13.30 uur, NSEM-kamer, Lenculenstraat 26, tel. 887142.

M.S.R.V. Saurus

22 mrt. Feest
29 mrt. Diner
12 apr. Coachraad
10 mei Coachraad
31 mei Coachraad 'Coachcursus 1'
16 juni Ridderregatta
21 juni Coachraad 'coachcursus 2'
 Elke di. avond materiaalavond vanaf 19.30 uur. Hoge Kanaaldijk 100. Elke wo. avond van 19.00-20.15 uur conditietraining, Sporthal Randwijk.

R.K.S.V. Servatius

Wo. 21 mrt. 18.30 uur: Mensa
 20.30 uur: Ge-
 loofcursus
Do. 22 mrt. 20.15 uur: Monopoly
Wo. 28 mrt. 18.30 uur: Mensa
 20.30 uur: Video
 Leden f.1,50; niet-leden f.2,50.
 Info: Servatius, Boschstraat 97 Maastricht. Tel. 211126.

STA-OP

Wordt lid van STA-OP (Studie en Actie Ontwikkelings Problematiek) voor f.15,- per jaar (Giro 5459432). Info: Mirjam, tel.252435 of Annemiek, tel.252520.

baar belangstelling voor beleidszaken (b.v. studenten B&B) en dienen, naast bij voorkeur onderzoekservaring, te beschikken over uitstekende communicatieve vaardigheden. Aanstelling zal zo spoedig mogelijk plaatsvinden voor een periode van 4 maanden met een werktijd-factor van 0.3 fte. Info: P. Thewissen, tel. 887120.

OM-team, is gestart. Voor vragen en/of opmerkingen: telefonisch op werkdagen van 13.00-14.00 uur, tel.043-887393. Schriftelijk: RL, Dienst Studentenzaken, postbus 616, 6200 MD Maastricht t.n.v. werkgroep INKOM.

Studium Generale

16 mrt.- 13 apr. Tentoonstelling over leven en werk van de in Maastricht geboren theoloog en filosoof Mathieu Schoenmaekers (1875-1944). Organisatie: Bureau Studium Generale en Stichting ECHO. De tentoonstelling bestaat uit 3 delen: Leven en werk van Schoenmaekers; zijn chef d'oeuvre 'Beginselen der wiskunde' en het artistieke gedeelte met werken van hedendaagse kunstenaars bij wie de invloed van wiskunde op hun beeldend werk duidelijk zichtbaar is. Plaats: Universiteitsbibliotheek RL. Ma., wo. en do. van 09.00-18.00 uur. Di. van 09.00-21.00 uur. Vr. van 09.00-17.00 uur. Za. van 10.00-14.00 uur. Zo. gesloten. Toegang gratis.

Do. 22 mrt. 20.00 uur: besluit Studium Generale het programma 'Het (on)geloof in de medische wetenschap' met een

Personeel

Collectief verplichte ADV-dagen in 1991

Voor 1991 zijn de navolgende dagen door het College van Bestuur aangewezen als collectief verplichte ADV-dagen: - 29 april maandag voor koninginnedag - 10 mei vrijdag na hemelvaart - 27 december vrijdag na kerstmis - 30 december maandag na kerstmis - 31 december dinsdag na kerstmis. De gebouwen van de RL zijn gedurende deze dagen gesloten.

Buitenland

-B.B. heeft brochures ontvangen over: "Study British Life and Commerce" te Leeds, Engeland van 2 tot 27 juli 1990.

-B.B. heeft informatie ontvangen betr. de 12 st Study Tour of Japan. Titel: "Japan-Europe Relations in the 21 st Century". Er kunnen 50 personen (leeftijd 18-34 jr.) aan deelnemen. Sluitingsdatum 10-4-1990.

Zomercursussen

Bij Bureau Buitenland liggen de diverse (taal)cursussen in verschillende landen ter inzage.

Studenten kunnen voor informatie bij Bureau Buitenland terecht op donderdag van 10.00 tot 11.30, kamer 2.006A, Bou 3, tel. 887513/7519.

Student en Zaken

Studentendecanen en studie-infotheek

Het Bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen. Open spreekuur: di. + do. 14.00-16.00 uur, wo. 17.00-19.00 uur. Bou3, k.0306. Tel.spreekuur: ma. t/m vr. 13.30-14.00 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken). In de **Studie-infotheek** kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO en over de arbeidsmarkt. Laatste aanwinst studie-infotheek: Het I SEE, een geautomatiseerd programma inzake opleidingen, beroepen en arbeidsmarktgegevens. Openingstijden: ma., di., do., vr. 14.00-16.30 uur, wo. 16.00-19.00 uur. Bou3, k.0310, tel.887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht geeft algemene en individuele informatie en advies aan al degenen in de regio, die te maken hebben/krijgen met vormen van studiefinanciering en centrale inning van lesgeld, ongeacht onderwijssoort of onderwijsinstelling. Deze info wordt verstrekt per telefoon (06-lijnen), aan de balie en op voorlichtingsbijeenkomsten. Brochures en formulieren zijn aan de balie te verkrijgen. Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151, Len.26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: Tel. bereikbaar 887162/7164 ma. t/m do. 13.30-16.30 uur en vr. 09.00-12.00 uur. De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Len.26.

INKOM

De werkgroep INKOM, voorheen INK-

00 uur.
 887172.

Het onderhouden van contacten met de verschillende groepen. Het verrichten van genetisch en/of microbiologisch laboratoriumonderzoek.

Vereist:
 HLO-microbiologie/histologie. Goede contactuele eigenschappen. Organisatorische capaciteiten.

Salaris:
 Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 3.307,- bruto per maand (schaal 6 BBRA 1984).

Informatie:
 Dhr. J. Geraedts (888621) of dhr. J. Evers (862308).

044 ADMINISTRATIEF MEDEWERKER
 0.3 fte (m/v) voor de periode van 18 maanden

Werkzaamheden:
 Alle administratieve werkzaamheden ter ondersteuning van het onderzoeksproject.

Het invoeren in de computer van alle onderzoeksgegevens met behulp van SPSS date entry. Het verzorgen van de correspondentie samenhangend met de uitslagen van de onderzoeken.

Vereist:
 Goede organisatorische kwaliteiten.

Ervaring met WP 5.0. Ervaring met SPSS strekt tot aanbeveling.

Salaris:
 Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 2.755,- bruto per maand (schaal 4 BBRA 1984).

Informatie:
 Dhr. J. Geraedts (888621) of dhr. J. Evers (862308).

Interne vacature 045

IRIC (Institute for Research on Intercultural Cooperation) verbonden aan de RL zoekt op korte termijn een **ADMINISTRATIEVE MEDEWERKER** voor 0.4 fte. De voorkeur gaat uit naar een ervaren administratieve kracht, leeftijd 35 - 50 jaar.

Taken:
 behandelen van correspondentie;
 tekstverwerking;
 kopieerwerkzaamheden;
 telefoonbehandeling;
 archivering;
 financiële administratie;
 voorbereiden en notuleren van vergaderingen.

Vereisten:
 kennis van de drie moderne vreemde talen (m.n. Engels);
 zakelijk inzicht;
 accuratesse;
 zelfstandigheid.

Salariering:
 Afhankelijk van ervaring min. f 2.190,- en max. f 2.993,- bruto per maand (schaal 5), bij voltijdse functievervulling.

Inlichtingen: prof. G. Hofstede, 888275.

Interne vacature: 046

In aanvulling op een onderzoek naar juridische implicaties van het werken met vrijwilligers aan rijksinstellingen wordt de komende maanden een inventarisatie gemaakt van activiteiten die aan onbezoldigde medewerkers worden uitbesteed aan de RL. De Wetenschapswinkel zoekt thans een

STUDENT-ASSISTENT (M/V)

die gedurende 4 maanden in dit project kan participeren.

Taken:
 leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van een vragenlijst; verzameling en verwerking van onderzoeksgegevens; het voorbereiden van de rapportage. Geschikte kandidaten hebben aantoon-

Avontuur vergt een degelijke bagage.

Accountancy kent geen grenzen meer. De moderne accountant reist over de wereld en kent de weg in het internationale zakenleven. Bedrijven doen steeds vaker een beroep op zijn kwaliteiten. Hij adviseert bij import en export, financieringsvraagstukken, automatisering, fusies en overnames. Logisch dat de moderne accountant niet alleen zijn koffer efficiënt weet in te pakken, maar ook de meest actuele kennis met zich draagt.

Bij KPMG Klynveld Kraayenhof & Co. accountants vinden jonge economen een werkomgeving die hun horizon aanzienlijk kan verruimen. Klynveld maakt deel uit van KPMG met 60.000 medewerkers in 114 landen. Een toonaangevende organisatie op het gebied van accountancy, EDP auditing, organisatie- en belastingadvies.

In dit levendige, internationale milieu krijgen jonge economen alle kansen zichzelf verder te ontplooiën. Praktijkervaring bij een scala van klanten, studie, binnen- en buitenlandse stages... Bij Klynveld zijn de mogelijkheden vrijwel onbegrensd.

Denk jij de nodige capaciteiten in huis te hebben en spreek avontuur je aan? Bel of schrijf dan naar Louis Chr. Dell, Hoofd Werving en Selectie, Strauviskylaan 1257, 1077 XX Amsterdam, telefoon 020-5461600.

Jonge economen kunnen bij ons grenzen verleggen.

Leuke ideeën voor Sta-Op? Kom bij het bestuur, wordt lid of schrijf naar Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Lezingen, symposia
Second International Symposium on Problem-Based Learning. **7-12 okt. 1990**, Yogyakarta, Indonesia. Inlichtingen: P. Vluggen, Med. Fac. RL. Tel. 043-888313/303.

LV&S
Dans Jazz Ballet - gevorderden
Op 26 mrt. start de cursus jazz ballet voor gevorderden olv M. Specker in sporthal Randwijk. Duur: 10 lessen van 75 minuten op maandag van 19.00-20.15 uur. Kosten f.40,-. Inschrijven: Buro LV&S. Sportkaart verplicht!

NSK agenda
*NSK zweefvliegen **23 en 24 juni 90**
Info: LUSS
*NSK zwemmen en waterpolo **10 en 11 mei 90**
Info: LUSS

Economie

Bijlessen wiskunde door Limburgse S.P.D. opleidingen Brouwers B.V. aan eerstejaars-Economiëstudenten.

Lesdata: 19 en 26 maart, 2 en 9 april, alsmede 7 mei (iedere lesavond duurt 3 uur). Info: Bij directeur van de Limburgse S.P.D.-Opleidingen: Drs.S.J.M. Brouwers, tel.: 04408-2304
Bij interesse zo spoedig mogelijk contact opnemen i.v.m. de korte tijdsduur tot de eerste les!

Stichting Businesscourse
Derdejaars economie-studenten kunnen elke donderdag tussen 13.00-13.30 bij EFM (K.O.085) het Businesscourse Magazine (editie 1990) afhalen. In het magazine worden Businesscoursen aangekondigd en de sollicitatieprocedures uitgelegd.

EFM-Agenda
12 maart - 15.30 - K2.000 - Lezing door dhr. Mosselveld over 'Werving en selectie van personeel' (Mercurius).
21 maart - 13.30 - K1.089 - Lezing door Dr. G. Meijer (AE) 'Van centraal geleide economie naar markteconomie'. Ook de Moskou-reizigers zijn van harte welkom (MAES).

27 maart - 14.00 - Aula - Lezing van het reclamebureau Noordervliet en Winninghoff/Burnest (Alfa)
3 april - 14.00 - Aula - Lezing door Prof. dr. Flip de Kam over 'Mogelijkheden tot verlaging van de belastingtarieven' (Alfa).
2 t/m 5 april - Businessweek EFR Rotterdam: Op 2 april wordt de gelegenheid geboden aan Maastrichtse studenten om de openingsdag van dit congres bij te wonen. Nadere informatie volgt.

Videovertoning en Forumdiscussie 'Loopbanen van vrouwen'
In het kader van de cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten van FdEW en FdR zal op 21 maart a.s. een videovertoning en forumdiscussie plaatsvinden. Alle studenten en medewerkers van de FdR en FdEW worden uitgenodigd voor deze bijeenkomst. Het programma zal starten om 13.00 uur met de vertoning van de speelfilm 'Games mother never taught you' (1982), over de bevindingen van de 1ste vrouwelijke directeur van een groot Amerikaans bedrijf.

Aansluitend zullen vanaf 15.00 tot 17.00 uur, de forumleden, 4 vrouwen uit de werkvelden van de beide faculteiten, vertellen over hun loopbanen. Aan de orde zullen komen o.m. welke keuzes zij gemaakt hebben, hoe zij werk combineren met priveleven en wat zij voor toekomstplannen hebben. In het forum hebben zitting genomen:
Mr. A. te Strake, rechter;
Mr. K. Mulenberg, advocate met eigen praktijk;
Ir. M. Geverink, districtsbestuurster FNV;
Drs. J. Bool, Hoofd Afdeling Onderzoek en Evaluatie Open Universiteit Heerlen.
Drs. T. Geverink zal het forum voorzitten.

Datum: woe 21 maart 1990.
Tijd: 13.00 - 17.00 uur (koffie en thee-pauze 14.45 - 15.00 uur). Plaats: Spiegelzaal, Kapoenstraat 2.
Informatie: T. Geverink, O&O, telnr. 882325.

Geneeskunde

Voorlopige dienstcommissie FdG
Onlangs is in de FdG een voorlopige dienstcommissie ingesteld. Een dienstcommissie heeft krachtens de ARAR een taakstelling inzake personeelsaangelegenheden (o.a. veiligheid, welzijn, arbeidsomstandigheden, aanstellingsbeleid, beoordelingsprocedures etc.). Uitgezonderd zijn strikt individuele aangelegenheden. Zij is vergelijkbaar met een ondernemingsraad in het particuliere bedrijfsleven. De directeur van de faculteit is verplicht alvorens een besluit te nemen inz. personeelsaangelegenheden dit besluit voor te leggen aan de dienstcommissie. Instemming van de dienstcommissie is vereist. Indien de dienstcommissie bij herhaling niet instemt met een voornemen tot besluit, kan dit voornemen door de directeur voorgelegd worden aan het CvB, dat een Commissie van Advies moet raadplegen alvorens een definitieve beslissing te nemen. Voorts heeft de dienstcommissie actief en passief adviesrecht. De verkiezingen voor de dienstcommissie vinden plaats gelijk met de FR-verkiezingen juni a.s. Vooruitlopend daarop m.n. in verband met de reorganisatieproblemen in de FdG is op voordracht van het GO en de Faculteitsraad een voorlopige dienstcommissie ingesteld. Deze bestaat uit: Kees Schröer (vakgr. Medische Sociologie), voorz.; Charles van Beveren (Memio); Arno Laster (vakgr. Anatomie); Paul Lemmens (Instituut H & V) en Jan Talmon (vakgr. MIS).

MFV REFLEX
Klinische Lezingen
Eén maal in de drie weken een patiëntencasus/presentatie door een klinische vakgroep op Randwyck in Colloquiumzaal 0.124, van 09.30 tot 11.00 uur.
di. 03 apr.: Klinische Psychiatrie. Titel: "Psychiatrie tussen uitstoting en emancipatie in historisch perspectief".
di. 24 apr.: Immunologie. Tijd: 15.30-17.00 uur.
di. 15 mei: Huisartsgeneeskunde.
di. 05 jun.: Medische Psychologie. Titel: De operante behandeling van chronische lage rugpijn".
di. 26 jun.: Oogheelkunde.

Bur. Internationale Betrekkingen
In het kader van Erasmus Studenten Uitwisseling Studenten FdG en FdGW is nog 1 plaats beschikbaar voor Italië en Duitsland.
Inl.: Pauline Vluggen, Dr. van Kleefstr. 25, tel. 888313.

Voortgangstoets FdG
Aan alle studenten FdG.
De eerstvolgende voor alle studenten van de FdG verplichte voortgangstoets wordt afgenomen op **woensdag 21 mrt.** vanaf exact 9.00 uur tot 13.00 uur in de Tennishal Dousberg. De zalen zijn open vanaf 8.30 uur.
Omdat de ervaring heeft geleerd, dat enige tijd gemoeid is met het opzoeken van de plaatsen, dient iedereen om 8.50 uur aanwezig te zijn: **de deuren gaan om 8.55 uur dicht.**
De zaalindelingen zijn alfabetisch op achternaam en worden opgehangen bij de informatiebalie van het Bureau Onderwijs (Deb1).
Voor invulling van de optisch leesbare antwoordformulieren svp een HB-potlood meebrengen. De antwoordformulieren mogen niet later dan 13.00 uur worden ingeleverd.
Voor het Reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegids Geneeskunde 1989/1990 blz. 170.

Bloktoetsen 3.4 en 2.5
De locatie van de bloktoetsen 3.4 en 2.5 is **gewijzigd**. De locatie voor beide toetsen was: sporthal en Heeg. De locatie wordt: **sporthal de Geusselt**. De oorspronkelijk geplande datum en tijd blijven gehandhaafd. Dus: bloktoets 3.4

Dienst

Voorlichting

vrijdag 30 maart 1990, 14.00 tot 16.00 uur; bloktoets 2.5 vrijdag 30 maart 1990, 11.30 tot 13.30 uur.

Gezondheids-wetenschappen

Buitenlandse reizen Agora
AGORA bezoekt dit jaar o.a. Genève en Kopenhagen. De reizen dragen zowel een informatief als ontspannend karakter.
Genève data:
28 mrt.: vertrek van station Maastricht om 20.00 u.
Bezoek aan: W.H.O., V.N. en Int. Rode Kruis.
31 mrt.: weer terug in Maastricht
Er zijn nog enkele plaatsen vrij!
Inschrijving: Agora kamer (Kap2, K1.039), dagelijks van 10.00-11.00 u. Zie posters!

Bestuurslid Agora
Het AGORA bestuur zoekt, als gevolg van explosieve uitbreiding van activiteiten, met spoed een nieuw bestuurslid. Heb je zin om je te verdiepen in een dynamische vereniging, kom dan langs op dinsdagavond om 19.30 uur in de AGORA kamer (Kap2, K1.039), of bel voor info: Rob de Bie, 649294, voorzitter.

Kazematten tocht
Met Agora onder de grond? Op 4 apr. om 15.00 u. gaan we weer!
Kosten f4,- niet-leden, f3,- leden. Inschrijving: Agora kamer, (Kap2, K1.039), dagelijks van 10.00-11.00 u.

Gevraagd: 4-6 studenten Beleid en Beheer, die vrijwillig als stand-by en contactpersoon van het organisatiecomité willen optreden tijdens het "International Congress on Efficiency and Economy in Health Care" dat op 4-5-6-7 apr. 1990 wordt gehouden in het MECC.
Vereisten: representatief en vaardig in de Engelse taal.
Aanmelding: Schriftelijk aanmelden voor 25 mrt. a.s.:
Mw. M. Frank-Roovers, p/a secr. prof. Greep, Postbus 1918
6201 BX Maastricht. Inlichtingen: tel. 862353/54
Bijzonderheden: De selectie zal plaatsvinden n.a.v. een eerste informatiebijeenkomst.

Gevr. 4e jrs. stud. B&B voor curr.gr. B&B. Inform.: N. Bakker, tel. 213276 of L. Dijk, tel. 256094

Inhaaltraining
Observeren, blok 1.4. Voor studenten die 1 of 2 bijeenkomsten van de training observeren hebben gemist wordt een inhaaltraining georganiseerd. De eerste bijeenkomst wordt ingehaald op dins. 27 mrt. 1990, 09.00-12.00 uur, 1e etage Randwijk.
De tweede bijeenkomst wordt ingehaald op vrij. 6 apr. 1990, 14.00-17.00 uur, 1e etage Randwijk.
Studenten die deze inhaaltraining willen volgen, kunnen zich voor vrijdag 23 mrt. 1990. Opgeven: Annette Staps, tel. 882235, bereikbaar van ma. t/m vrij. van 08.30-12.30 uur.

Rechts-geleerdheid

Huisvesting
Wo. 21 mrt. 14.00 uur Kollegezaal begeleidingskollege door J. Teunissen: Ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening

Kontakpersonenoverleg Huisvesting
Wo. 21 mrt. 15.00 uur Kollegezaal, kontakpersonenoverleg huisvesting

Overheid dlt.
Wo. 21 mrt. 19.00 uur prak a+b overzichtscollege in het kader van overheid door R. Bakker

Kollege Rechtsgeschiedenis
Wo. 21 mrt. 13.00 uur Mabi bioscoop, kollege Rechtsgeschiedenis

Kollege Overgangsrecht
Wo. 21 mrt. 14.00 uur Statenzaal zal H. v.d. Beek i.h.k. van het blok Zakenrecht een hoorcollege Overgangsrecht geven

Loopbanen v. vrouwen
In het kader van de cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten van de FdR en FdEW zal er 21 mrt. a.s. in de spiegelzaal, Kapoenstraat 2, een videovertoning en forumdiscussie plaatsvinden. Alle studenten en medewerkers worden uitgenodigd voor deze bijeenkomst. Aanvang 13.00 uur met de vertoning van een speelfilm. Aansluitend zullen vanaf 15.00 uur de forumleden, 4 vrouwen uit de werkvelden van de beide faculteiten, vertellen over hun loopbanen. Info: T. Geverink, O&O, tel. 882325 en de aanplakborden

Huisvesting
Wo. 28 mrt. 14.00 uur Kollegezaal bege-

leidingskollege door C. Adriaansen: Ontwikkelingen in het volkshuisvestingsbeleid

Vragenuur huisvesting
Wo. 28 mrt. 15.00 uur Kollegezaal vragenuur

Kollege Rechtsgeschiedenis
Wo. 28 mrt. 13.00 uur Mabi bioscoop, kollege Rechtsgeschiedenis

Rechtsgeschiedenis dlt.
Wo. 28 mrt. 19.00 uur prak-A N kollege op hoofdlijnen door prof. J. Spruit

Forum
De juridische studievereniging Rechtsstreeks organiseert op 20 maart een forum over 'Vluchtelingenbeleid in Nederland'. Aan het forum nemen deel: Dr. R. Hamerslag, advocaat, mw. B. Pfeiffer, medew. Ver.Vluchtelingenwerk Ned. en mw. Vliegen van het Min.v. Justitie. Thea van Boven zal het forum voorzitten. Plaats: practicumruimte 3 Zwi.4, aanvang 14.00 uur.

VERKIEZINGEN STUDENTLEDEN 1990

In de komende maanden staat de RL weer in het teken van de verkiezingen. Dit betekent voor de RL:

- * de studentleden van de Universiteitsraad (6 leden);
- * de studentleden van de raad van de FdG (3 leden);
- * de studentleden van de raad van de FdGW (4 leden);
- * de studentleden van de raad van de FdR (4 leden);
- * de studentleden van de raad van de FdEW (4 leden);
- * de studentleden van de raad van de FdAW (2 leden).

Het schriftelijk stemmen vindt plaats vanaf 14 mei t/m 29 mei 1990. De voorbereidingen daarvoor zijn nu in volle gang. Hoofdpunten in de verkiezingsprocedure zijn:
19 t/m 23 maart: de kiezersregisters liggen ter inzage om daarna uiteindelijk te worden vastgesteld op 28 maart 1990.
9, 10 en 11 april: kandidaatstelling;
14 mei t/m 29 mei: schriftelijk stemmen;
30 en 31 mei en 1 juni: uitslagbepaling.

Actueel
Zoals uit het tijdschema, dat in de vorige Observant is afgedrukt, blijkt is de peildatum vastgesteld op 16 maart 1990. Om aan de verkiezingen te kunnen deelnemen moet men op de peildatum om 17.00 uur bij de RL zijn ingeschreven als student. Iedere student die hieraan voldoet dient ingeschreven te staan in de kiezersregisters. Er kunnen echter vergissingen zijn ingeslopen. Daarom liggen de kiezersregisters van 19 t/m 23 maart ter inzage op de volgende plaatsen:
Jezuïtenklooster: receptie (ingang Tongersestraat);
Nieuwenhof: receptie;
Annadal/BMC: kamer A.D. Muller (BMC);
Randwijk: receptie;
Oud-Gouvernement: secretariaat Centraal Stembureau, kamer 0026 B.

In de kiezersregisters staan gegevens (naam, adres, geboortedatum) van alle kiesgerechtigden voor de verschillende verkiezingen (NB: gehuwde vrouwen zijn onder hun meisjesnaam opgenomen). Wanneer u constateert dat uw eigen gegevens of die van een ander niet of niet juist opgenomen zijn, dan kunt u t/m 23 maart 1990 uw verzoek tot wijziging indienen. Op de inzageplaatsen liggen ook de formulieren met instructie om een dergelijk verzoek in te dienen.

*NB:kiesrecht student-assistent
Student-assistenten hebben slechts kiesrecht in de geleding studenten.

Na de kandidaatstelling verschijnt er een speciaal verkiezingsnummer van Observant, waarin de kandidaten de gelegenheid wordt geboden hun programma te presenteren. Voorts zal in Observant in de komende periode aandacht aan de verkiezingen worden besteed.

Centraal Stembureau
Het secretariaat van het Centraal stembureau wordt verzorgd door G. Hensen, kamer 0026 B Oud-Gouvernement, tst. 7165. Tijdens de verkiezingsprocedure zal het Centraal Stembureau een aantal malen vergaderen. Alle bijeenkomsten van het Centraal Stembureau zijn openbaar. De bijeenkomsten vinden plaats op: 16 maart 1990, 28 maart 1990, 12 april 1990, en 30 en 31 mei en 1 juni 1990 (bepaling en bekendmaking uitslag).

Nadere informatie nodig?
Alle gegevens over de verkiezingsprocedure liggen ter inzage bij het Centraal Stembureau. Mogelijk wilt u zich over een aantal punten toch nader laten informeren? Neemt u dan contact op met G. Hensen, secretaris van het Centraal Stembureau, kamer 0026 B, Oud-Gouvernement, tst. 7165.

"Een verborgen man" te ver gezocht

Ad van Itersen (foto Franco Gori)

De dienst Interne info van het Maastrichts Academisch Ziekenhuis, gevestigd in een portocabine tegenover het mortuarium, wordt met opheffing bedreigd. Tony van Staveren -organisatie-deskundige uit Amsterdam- komt de zaak doorlichten. Ze heeft ook een persoonlijke missie: ze hoopt "in de provincie" een sprankelende man te vinden. Haar confrontatie met de medewerkers van Interne info vormt de kern van Een verborgen man, de eerste roman van Ad van Itersen. De speels ironische toon van het boek past bij de gefrustreerde omgangsvormen binnen de dienst Interne info, waar iedereen interessant doet, maar tegelijk niemand zichzelf of de anderen serieus neemt. Maastricht heeft bij mijn weten nog nooit zo nadrukkelijk als decor van een roman gediend, wat een aparte leeservaring oplevert. In het boek verborgen zitten

ook tal van 'lokale' grapjes: zo wil Interne info zich voor het ziekenhuis onmisbaar maken door het houden van exposities en noemt de portocabine vervolgens MECCA (Maastricht Exhibition Centre for Contemporary Art). Dat ik het vlot geschreven boek toch met gemengde gevoelens heb gelezen, heeft vooral te maken met de kwistigheid waarmee Van Itersen zijn materiaal etaleert. Ergens in het boek zegt de dwaze schrijfster Fien Vonck: "En de lezers zouden opnieuw moeten toegeven dat het haar niet ontbrak aan feitenkennis. Men kon van haar zeggen wat men wilde, maar zij documenteerde zich altijd consciëntieus". Ook Van Itersen kent zijn feiten: wanneer

modder, verschillende scènes spelen zich af in het gangenstelsel onder het ziekenhuis, fotograaf Willy maakt opnames van de "onbekende plekken" rondom het ziekenhuis. Maar de belangrijkste speurtocht -die van Tony naar "een verborgen man (...) uit de provincie"- krijgt nauwelijks contouren. Dat Tony's queste tot mislukken was gedoemd werd mij al duidelijk toen bleek dat ze onder de Limburgse clerus ging zoeken: "Ik ga naar Maastricht, een geestelijke in verleiding brengen."

Naarmate de roman vordert spelen zich steeds absurder tafereelen af en raken de aanvankelijk nog prettig gestoorde types elke zin voor realiteit kwijt; Fien Vonck bijvoorbeeld zet de schaar in alle boeken uit de patiëntenbibliotheek. Van Itersen heeft de personages tot dan toe alleen met grove lijnen geschetst. Zijn uitstekend gevoel voor detail beperkt zich tot uiterlijkheden, wordt helaas niet volgehouden in de beschrijving van de (overdaad aan) karakters met hun geheimen en verlangens. De diepere drijfveren blijven al te vaag, zodat de ontknoping volstrekt onverwacht komt en nauwelijks geloofwaardig is. Evenals Fien Vonck zou Van Itersen zich moeten afvragen: is het niet te gezocht?

Ad van Itersen: "Een verborgen man", verschenen bij uitgeverij Veen. Prijs f 27,50

Emely Nobis

Samenstelling Marlies In de Braekt

'De Grens'

De Jan van Eyck Akademie organiseert van 26 maart tot en met 13 april het project 'De Grens', onder andere over de afbakening tussen architectuur en beeldende kunst. Door middel van vier lezingen wordt dit project op 26 maart vanaf 19.00 uur ingeleid en toegelicht. Het thema zal worden uitgewerkt op drie niveaus, ten eerste: filosofisch-theoretisch; introductie van het begrip 'De Grens', vervolgens artistiek; kunstenaars en architecten (theoretici) over hun eigen werk en tenslotte praktijk: workshops onder leiding van beeldend kunstenaars en architecten.

Jazz Trio René Schols

Zaterdag 17 maart verzorgt gitarist René Schols samen met bassist Jo Diddersen en drummer Ron Coolen een optreden in het Löss Theater. Aanvang: 20.30 uur. Op het repertoire staat muziek uit de jaren veertig en vijftig. Zij zullen die avond ook voor het eerst eigen composities ten gehore brengen.

Koko

Woensdag 21 maart, 21.00 uur, geven Harrie Jekkers en Koos Meinderts een voorstelling bij studentenvereniging Koko. Ze zullen voor de dag komen met een gevarieerd programma van liedjes en teksten. Jekkers en Meinderts zijn verantwoordelijk voor de teksten van de popgroep Klein Orkest, bijvoorbeeld 'Over de Muur' en 'Koos Werkeloos'. Ook op andere gebieden zijn ze actief: ze zijn de geestelijke vaders van Tejo (De lotgevallen van een geëmancipeerde man). Niet-leden zijn ook welkom. Koko, Hoogbrugstraat 1.

Kamer met een deurtje

Het scenario van dit toneelstuk van de muziek- en theatergroep Magma uit Maastricht is geïnspireerd op de zaak

Jolanda Veenema, een zwakbegaafd meisje. Geprobeerd wordt de onderlinge relatie van twee ouders met een geestelijk gehandicapt kind meer invoelbaar en inzichtelijk te maken. Er valt pianospel te beluisteren van componisten als Bach, Beethoven, Chopin, Debussy en Satie. CCV-Theater, Herbenusstraat 89, Maastricht. Voorstellingen telkens om 21.00 uur op 17, 18, 22, 23, 24 en 25 maart. Op 22 maart is er ook een voorstelling om 14.00 uur.

Dixtuor

Tien blazers van het Limburgs Symphonie Orkest onder leiding van Jean Lambrechts zullen zondag 25 maart om 16.00 uur het Concert No. 10, Dixtuor, verzorgen. Op het programma staan werken van Antonin Dvorák, '15de Slavische dans', Jean Francaix, 'Sept dances' en Jean Lambrechts, 'Parisiana'. Plaats: Kasteel Bethlehem, Hoge Hotelschool, Bethlehemweg 2, Maastricht. Bijwoning van dit concert kan via telefonische reservering bij de secretaris van Stichting Muziekatelier: 043-473465.

Maastricht Literair

In het kader van de boekenweek presenteert de Vereniging Literaire Activiteiten Maastricht (VLAM) zich op 18 maart voor het eerst in de Stadsschouwburg met een literaire zondag. Het programma begint om 10.00 uur 's ochtends en loopt door tot 02.00 uur 's nachts. Op die dag wordt onder meer het Maastrichts boekenweekgeschenk, geschreven door Frans Budé, gepresenteerd. Verder staat op het programma een live-uitzending van het discussieprogramma 'Trefpunt' van Omroep Limburg, 's middags is er een literaire markt en de dag wordt afgesloten met een boekenbal. Meer informatie: Peter Winkels, tel. 043-610103 of 043-467777.

Theater

Cocktailuur, Mary Dresselhuys, Ton Lensink e.a., Stadsschouwburg, 16 maart: 20.00 uur.
Smile Please, actrice Guusje Eybers, Zaal Het Vervolg, 16 maart: 20.30 uur.
Liederen uit de Hemel, stemkunstenaar Jaap Blonk, Theatercafé, 16 + 17 maart: 23.00 uur.
De Vrouwen van T., eindexamenklas Toneelacademie, Zaal Toneelacademie, 17 maart: 14.30 uur, 19, 20, 21 + 22 maart: 20.30 uur.
De Fantast, Toneelgroep M'46, Theater 't Pesthuys, 17 + 18 maart: 20.00 uur.
Madame Butterfly, opera van Puccini, Limburgs Symphonie Orkest, Stadsschouwburg, 17 maart: 20.00 uur.
Kamer met een Deurtje, Theatergroep Magma, CCV-Theater, 17, 18 + 22 maart: 21.00 uur.
De zon gaat zinloos onder..., humorist Herman Finkers, Stadsschouwburg, 20 maart: 20.00 uur.
Vrouwen, Oorlog, Lustspel, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20, 21 + 22 maart: 20.30 uur.
Purper Pastiche, Cabaretgroep Purper, Redoute, 21 maart: 20.00 uur.
Vitale delen, Theatergroep Alex d'Electrique, Löss Theater, 22 maart: 20.30 uur.
Playmates, Sylvia Millemann en Margot Keune, Stadsschouwburg Heerlen, 17 maart: 20.00 uur.

Muziek

Pianorecital, Roberte Mamou, Spaans

Gouvernement, 16 maart: 20.30 uur.
Jazztrio René Schols, Löss Theater, 17 maart: 20.30 uur.
Henze-project, concert rond de Duitse componist Hans Werner Intropodium, 18 maart: 15.30 uur.
Interlude, harptrio, Maastrichtse Vrije School, 18 maart: 15.00 uur.
Lunchconcert, Daniël Speer Trombone Consort, Redoute, 21 maart: 12.30 uur.

Diversen

Literaire dag, live uitzending Omroep Limburg over literatuur, Theatercafé, 18 maart, 10.00 uur.
Literaire brunch, Theatercafé, 18 maart, 11.30 uur.
Literaire infomarkt, Stadsschouwburg, 18 maart, 14.00 uur.
Rim-ram Redoute, literaire happening, Redoute, 18 maart: 20.00 uur.
Boekenbal, Stadsschouwburg, 18 maart: 22.30 uur.
Studium Generale, lezing van P. Knipschild, R. van Wijk en H. Philipsen over alternatieve geneeswijzen, Aula RL, Tongersestraat 53, 22 maart: 20.00.
Museum Matinee, films van Richard Serra, ingeleid door A. von Berswoldt-Wallrabe, Bonnefantenmuseum, 18 maart: 11.30 uur.

Exposities

Studium Generale, tentoonstelling over leven en werk van de in Maastricht geboren theoloog en filosoof Mathieu Schoenmakers (1875-1944), Univer-

siteitsbibliotheek, Bonnefantenstraat 2, 16 maart t/m 13 april. Openingstijden: ma, di wo 9-18 uur, di, 9-21 uur, vr 9-17 uur, za 10-14 uur.
Anne Wind, monotypes en schilderijen, Schuurwirth & van Noorden, Rechtsstraat 64, Maastricht, 17 maart t/m 14 april.
Sim Visser, aquarellen, olieverven en pastels, en **Jeltje Nikkels-De Bosch Kemper**, keramiek, Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5, Oensel-Schimmert, 17 maart t/m 20 april. Openingstijden: do t/m zo: 14-17 uur.
Jos Dirix, beelden, **Annemiek Jongen e.a.**, gouaches en schilderijen, Galerie de Sauveur, Dorpstraat 21, Ulestraten, 17 maart t/m 23 april. Openingstijden: do t/m zo 14-17 uur.
Théodore Schaepekens, schilderijen en tekeningen, Bonnefantenmuseum, 28 jan. t/m 6 mei. Openingstijden: di t/m vr 10-17 uur, za + zo 11-17 uur.
Richard Serra, tekeningen, Bonnefantenmuseum, 18 febr. t/m 27 mei. Openingstijden: zie boven.
André Wilhelmus, gouaches en olieverfschilderijen, en **Blandina van Rijsewijk**, beelden, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, Maastricht, 10 febr. t/m 17 maart 1990. Openingstijden: di t/m za 13.30-17.30 uur.
Frans van Klingeren, objecten/schilderijen, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, 16 febr. t/m 26 maart Openingstijden: vr t/m zo van 13-18 uur en volgens afspraak.
Frans van Klingeren, grafiek, Galerie La Dependance, O.L. Vrouweplein 24 Maastricht, 16 febr. t/m 26 maart. Open: wo t/m zo 12-17.30 uur, koopavond en

volgens afspraak.
Carry Gisbertz, fotografie, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 9 maart t/m 1 april. Openingstijden: wo t/m zo, 14-17 uur.
Michael Runschke, schilderijen en grafiek, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 10 maart t/m 1 april. Openingstijden: wo t/m zo, 14-17 uur.
Natascha Mann, schilderijen en grafiek, **Samuel Rachi**, installaties, Perroen Akteule Kunst, Vrijthof 29 I, Maastricht, 10 maart t/m 1 april. Openingstijden: wo-vr 13-18 uur, za 13-17 uur of volgens afspraak.
Grenzberelche der Druckgraphik, diverse kunstenaars, Generaalshuis, 10 maart t/m 2 april. Openingstijden: ma 13-16 uur, di-vr 11-16 uur, za 11-14 uur.
Toon Teeken, schilderijen, Galerie Signe, Ottostrasse 88/90, Aken, 18 febr. t/m 1 april. Open: do 18-21 uur. Vr t/m zo 14-17 uur.
Harmut Bonk, beelden, **S. Tajiri**, foto's, Simeria, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 9 febr. t/m 25 maart. Openingstijden di t/m za 13.30-18 uur.
Sloop of hergebruik, Gemeentemuseum Roermond, 10 febr. t/m 25 maart. Openingstijden: di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.
Miro, Alechinsky, e.a., internationale kunst, Galerie Fah, Brusselsestraat 80 Maastricht, 2 maart t/m 26 maart. Openingstijden: vr-zo 13-17 uur.
Lydia Schouten, installaties, mixed-media, Galerie Wanda Reiff, Rechtsstraat 42 Maastricht, 10 maart t/m 28 april. Openingstijden: di t/m za 13-18 uur.

Film

Speelweek 16 t/m 22 maart
 Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40B
Short film about love, 20.00 uur
Talk Radio, 21.00 uur
Torch Song Trilogy, 22.00 uur.
 Mabi, Kleine Gracht 24a
Born on the fourth of july, vr t/m zo om 14.30, 20.30 uur. Ma, di, do om 20.30 uur. Wo om 14.30, 20.30 uur.
Harlem nights, vr t/m zo om 14.30, 18.15, 21.00 uur. Ma, di, wo, do om 21.00 uur.
Honey, I shrunk the kids, vr t/m zo 14.30, 18.15 uur. Wo om 14.30 uur.
A dry white season, dag. om 21.00 uur.
Next of kin, vr t/m zo 14.30, 18.15, 21.00 uur. Ma, di, wo om 21.00 uur. Wo ook om 14.30. Do om 21.00 uur.
 Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1
Koko Flanel, dag. 18.45, 21.30 uur, Za, zo, wo om 15.00 uur.
Dead Poets Society, dag. 19.00, 21.30 uur.
The war of the roses, dag. 18.30, 21.15 uur. Za, zo, wo om 15.00 uur.

Stam

Er was eens een land waar de bewoners in stammen leefden. Die stammen hadden hele rare namen, bijvoorbeeld Gulu-Gulu Kaka. De stammen hadden zich verenigd in een soort federaties, die ze vreemd genoeg 'faculteit' wisten te noemen. Er waren vijf van dat soort unies in het land.

Een cultureel antropoloog zou een driedubbele rolberoerte krijgen bij bestudering van het land, dat Ruru Lulu heette. Ze zou natuurlijk allereerst bekijken wat de familieverhoudingen binnen de stammen waren. Geen!

Dan zou ze -in opperste verbazing- kijken of er misschien bepaalde economische verhoudingen ten grondslag lagen aan de vreemde constructie van Ruru Lulu en haar federaties. Ergens leek dat een beetje het geval. Aan het hoofd van de staat bleek koning Bonko te staan. Iets in de trant van een parlement was verantwoordelijk voor wetgevende bevoegdheden. Maar in de eerste verte was er sprake van 'one person, one vote'. De cultureel antropologe vond een soort 'apartheid', en het rare was dat dat onderscheid zich voortzette tot op stam-niveau.

Toch functioneerde Ruru Lulu heel aardig. Sommige 'faculteiten' hadden wel eens te kampen gehad met interne crises en dreigende bankroeten, maar alles leek op haar pootjes terecht te komen.

Het meest interessant vond de antropologe nog wel de verhoudingen binnen de stammen. Het opperhoofd had duidelijk een belangrijke positie: de man (altijd maar een man, dat was wél weer wat raar...) beschikte over een eigen kamer met daarin veel boeken waarin regelmatig stamleden op audiëntie werden verwacht. Hun gemoedstoestand was in negen van de tien gevallen na het bezoek drastisch veranderd.

De onderzoekster vermoedde hiërarchische verhoudingen, maar bij nader onderzoek bleek dat lang niet altijd het geval te zijn. Sterker nog: er bleek ongelooflijk veel haat en nijd, geroddel en geschreeuw in de lagere echelons te zijn. Vooral tussen verschillende stammen in hetzelfde collectief was er nog wel eens gezooid. Met geruchten gescherpte assegaaien en met kul verzwaarde knotten betraden leden het strijdperk van verdachtmakingen.

In de strijd tussen de stammen Gwambi Volu Opumba en Gwambi Ebrekl a Wikiliki gaat het om de aankoop van een stamlid met een uitzonderlijk vergrootte hersenpan. Het opperhoofd van Ebrekl a Wikiliki had bedacht dat zo'n reusachtige holle ruimte voor fraaie percussie-begeleiding van zijn befaamde orgieën kon dienen. De rest van de Ebrekls beweerde echter bij hoog en laag dat alle Volu's platvoeten hebben en dit exemplaar bovendien nog schimmel in de bilspleet, dus volstrekt ongeschikt voor haar doel.

De onderzoekster is in verbijstering verhuisd naar Samoa. Dit verhaal vond ze te gek voor woorden.

Eva

De student mag kiezen: meer flats, fietspaden of een goede discotheek

De hal van ons aller stadhuis (foto Franco Gori)

In een donker, zoniet pikzwart verleden bestond gemeentepolitiek in Maastricht uit gekonkel en veel gewandel in de gangen. "Dat is de wijze waarop de Partij van de Arbeid de zaken graag voorstelt," zegt Theo Bovens, de dertigjarige lijsttrekker van het CDA, "maar noem dat maar het campagneverhaal. Het was allemaal echt niet zo erg."

In 1986 leverden de gemeenteraadsverkiezingen zeven zetels winst op voor de PvdA, waarmee er een einde kwam aan het ooit eindeloos geachte tijdperk van het CDA. De veranderingen die volgden, betroffen vooral de bestuurlijke cultuur: politieke onderhandelingen werden voortaan niet meer gevoerd in de achterkamertjes, maar in de openbaarheid. Eén van de eerste operaties was een grootscheepse reorganisatie van het ambtelijk apparaat. De nieuwe ambtenaar moest doelmatig, klantvriendelijk en open zijn. Ondertussen kreeg Maastricht een andere burgemeester en gemeentesecretaris. Dat vereenvoudigde de overgang naar een andere wijze van besturen. De onderhandelingen na de verkiezingen werden overigens afgesloten met een opmerkelijk resultaat: men was het eens. Alle raadsleden ondertekenden de Hoofdpunten van Beleid, waarin stond dat Maastricht moest groeien en bloeien.

bericht uit Maastricht

De campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van woensdag 21 maart verloopt rustig. VVD-lijsttrekker (en wethouder) Piet Neus: "Iedereen plakt zijn affiches, deelt zijn folders uit en doet een paar fora en dat is dan dat. Politieke strijd ontbreekt, of het moeten de geforceerde pogingen van de regionale pers zijn om wat onenigheid uit te lokken over de collegevorming na de verkiezingen. Bovens zou de VVD niet meer hoeven. Maar ik neem zo'n krantekop met een korreltje zout."

Theo Bovens (hij is hoofd van Bureau Onderzoek van de economische faculteit) ontkent directe uitspraken over collegevorming: "Maar ik vind wel dat er tussen twee verkiezingen door meer politiek mogelijk moet zijn. Ik heb geen zin om in die ene maand na de verkiezingen alles vast te leggen voor de daaropvolgende vier jaar, zoals indertijd gebeurd is." De vanzelfsprekendheid van een afspiegelingscollege is verdwenen.

De PvdA, de derde en grootste partij van het college van B&W, houdt zich volstrekt op de vlakte als het gaat om de komende periode. Raymond Leenders, lijsttrekker: "Wij vormen een coalitie alleen op grond van ons programma. Als we kunnen doorgaan zoals de afgelopen jaren, toen we voor zeventig procent het beleid bepaalden, dan doen we dat."

De politieke rust heeft nadelen. Bovens: "Het ons-kent-ons is doorbroken, en dat geldt niet alleen voor de politieke bovenlaag, maar ook en vooral voor de banden tussen politici en kiezers. De persoonlijke benadering verliest terrein, de openheid scheidt afstand, het wordt zakelijker en anoniemer."

De groeiende afstand tussen kiezer en gekozen is voor het CDA, de PvdA en de VVD aanleiding geweest affiches met hoofden te laten drukken; niet alleen het hoofd van de lijsttrekker, maar ook de hoofden van de nummers 14 of 20 op de stemlijst. Het mobiliseren van de eigen achterban, heet dat. Het enige D66-raadslid en

lijstaanvoerder Armand Cremers, zou het liefst lokale referenda invoeren om de burger bij het bestuur te betrekken. Ook Leenders (PvdA) bezweert dat zijn partij meer in z'n mars heeft dan affiches met hoofden: "Bijvoorbeeld: op dit moment lopen er experimenten met buurtbeheer in Caberg, De Heeg en Mariaberg. In nauwe samenwerking met bewoners en woningbouwverenigingen zijn we bezig met de leefbaarheid van de buurten. Dat moeten we uitbreiden. Het is met een professionaal kan of hoeft te doen. Maar dat is een manier van denken die we tegen moeten gaan."

De veranderingen op gemeentepolitiek-niveau lijken weinig van doen te hebben met de Rijksuniversiteit Limburg. Doctorandussen aan de top van grote partijen is geen typisch Maastrichts verschijnsel en het aantal (ex-)studenten en medewerkers van de RL dat op de stemlijsten voorkomt, is niet bijzonder groot. Weert de plaatselijke politiek de universiteit of is de universiteit niet geïnteresseerd?

De invloed van de RL is eerder indirect, volgens de politici. Bovens: "Een universiteit brengt een stad vooral een imago en dat is niet het imago van een provincies-tadje. Maastricht is nu een stad waar scholieren na hun middelbare school niet meteen weg hoeven te trekken, een stad waar werk is voor hoger geschoolden. Bij die imagoverandering past de zakelijkheid die de Maastrichtse politiek nu kenmerkt." Cremers van D'66 ziet de RL als katalysator van ontwikkelingen in Maastricht en benadrukt, evenals Leenders, de internationale potentie van de universiteit. "Maar er gebeurt nog te weinig. Ik ben zelf econoom en ik zou het toch heel leuk vinden als de economische faculteit eens wat meer initiatieven zou ontplooiën."

Wat doet de gemeente Maastricht voor de RL? Wethouder van onderwijs Neus: "Direct heeft de gemeente geen bemoeienissen met de universiteit."

Wat doet de gemeente Maastricht voor studenten? Leenders: "Het is onze bewuste keuze studenten niet in een uitzonderingspositie te plaatsen. Bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting: van rijkswege kwam de beleidslijn geen enorme studentenflats te bouwen. Gevolg is dat de gemeente een enorme krachtsinspanning heeft moeten leveren: de afgelopen jaren is vijftig procent van onze sociale woningbouw gericht op één- en tweepersoonshuishoudens van jongeren. Niet alleen studenten dus, maar jongeren in het algemeen. Ook op andere terreinen is ons uitgangspunt dat een student net zo goed een Maastrichtenaar is als elke andere inwoner van deze stad, dus worden studentenorganisaties net zo behandeld als algemene organisaties."

Op welke partij moeten studenten dan stemmen? Het CDA, bij monde van Bovens, vindt dat een goeie discotheek ontbreekt; Groen Links ziet in de binnenstad liever fietspaden dan parkeerplaatsen; de PvdA houdt zich serieus bezig met ideeën voor een poppodium en D'66 vindt dat de stadsbibliotheek met meer klantvriendelijke openingstijden moet werken. En dwars door alle partijen loopt de scheidslijn als het gaat om de openingstijden van de cafés in de binnenstad.

Als de politieke interesse van studenten zich zou beperken tot het eigenbelang van alledag, dan ligt de keuze voor een partij niet voor de hand. Eenvoudiger wordt het als je in het stemhokje in slaap valt. Je droomt van een betere wereld en op het moment dat je wakker wordt, weet je wat je moet stemmen.

Geert Dekker